

Szerkesztőség és kiadóhivatal

SZUBOTICA
ZMAJ JOVIN TRG 3

Telefonok:

Kiadóhivatal: 0-58

Szerkesztőség: 5-10, 8-52

NAPILÓ

Előfizetési ár belsőben

negyedévre 165 dinár
egy hónapra 55 dinárMegjelenik
minden nap, hétfőn és
ünnepek utáni napokon is

XXXI. EVFOLYAM

SZUBOTICA, 1930. JANUAR 15.

14. SZÁM

SZERDA

A német birodalmi bank elnöke megtorpedózta a hágai konferenciát

Schacht kijelentette, hogy a német birodalmi bank nem vesz részt a Nemzetközi Bank működésében — A német delegáció dezavualta Schachtot

Pénteken aláírják a konferencia zárójegyzőkönyvét

Hágából jelentik: Amiről a francia lapok hetek óta cikkeztek, a második hágai konferencia keddi ülésén bekövetkezett. Schacht dr., a német birodalmi bank elnöke, kísérletet tett, hogy szétgrassza a második hágai konferenciát.

Schacht dr. a párisi szakértői konferencián a német delegáció vezetője volt. Ezen a konferencián volt szó először arról, hogy a Dawes-tervezet helyett végleges törlesztési tervezetet dolgozzanak ki Németországnak fizetési kötelezettségeinek teljesítésére. Ezen a konferencián jött létre az első Young-féle egyezmény. Az első hágai bank konferencián főleg Snowden

Dr. Schacht,
elnöke

erélyes fellépésére a Párisban megállapított törlesztési tervezetben Németországnak hátrányára eszközölt változtatást. A Dawes- és a Young-egyezmény között 700 millió márká különbség van. Ennyivel kellene a Young-egyezmény szerint Németországnak kevesebbet fizetnie. Snowden kivette azt, hogy ez a 700 millió nem Németországnak jár, hanem Angliának kerüljön. Azonkívül az első hágai konferencia az évi amortizációt is 1600 millió márká helyett 1700 millió márkában állapította meg.

Schacht szerint a Young-egyezmény, amelynek szigorúan gazdasági megállapodásnak kellene lenni, ezzel

politikai ténnyé ment át s a birodalmi bank elnöke ezt annak tulajdonítja, hogy Hágában a német kormány nem mutatott kellő erőt az angolokkal szemben.

Az első hágai konferencia óta Schacht folytatja munkáját a birodalmi kormány és közvetve a — Young-egyezmény ellen. Ő akadályozta meg, hogy a birodalmi kormány a Morgan-esportól kölcsönt vehessen fel, kényszerítette a kormányt, hogy a birodalmi bank kölcsönt vegye igénybe, megbuktatta a szocialista Hilferding pénzügyminisztert és vonakodott a második hágai konferenciára elutazni. A Nemzetközi Bank szervezetének tárgyalása azonban mégis Hágába kényszerítette Schachtot, bár hétfőig halasztotta utazását. Kedden amikor megérkezett, az első bejelentése az volt, hogy

a német birodalmi bank nem vehet részt a Nemzetközi Bank munkálataiban.

Schacht dr. ezt a bejelentést a Nemzetközi Bank szervező bizottságának keddi ülésén tette meg. Közvetlenül a szervező bizottság ülésének megnyitása után felszólalt és kijelentette, hogy az eddigi hágai tárgyalások nem hoztak olyan eredményt, amely biztosítékot nyújtana arra, hogy a tisztára gazdasági jellegű jótételi kérdések elintézése nem politikai szempontok figyelembe vételével történik. Olyan követeléseket állítottak fel, amelyek túlnőnek a Young-egyezmény keretein és lényegesen módosítják egy a Young-egyezmény eredeti rendelkezéseit, mint horderejét.

— Nem vagyok abban a helyzetben — folytatta Schacht dr. — hogy a birodalmi bank nevében hozzájárulást adjam, hogy a birodalmi bank igazgatótanácsa részt vesz a Nemzetközi Bank munkájában.

Miután a jótételi egyezmény garánciója a Nemzetközi Bank lesz, nem járulhatok hozzá a Young-egyezményhez sem

Schacht dr. bejelentése bombaként hatott és minden más eseményt háttérbe szorított. Egy órán át a hágai posta valamennyi nyilvános telefonját lefoglalta és rapid beszélgetésekben tudatták a világ minden tájával Schacht bejelentését.

Tardieu miniszterelnök értesülve Schacht váratlan fellépéséről, feltűnően éles hangon nyilatkozott. Kijelentette, hogy

teljes lehetetlenség az, hogy a két hete tárgyaló husz kormány meggyezését most az késleltesse, hogy vártul kell, amik Schacht ur megadja hozzájárulását.

Schacht nyilatkozata után a hat meghívó hatalom gyorsan érkezőket hívott össze és a német delegáció közlése szerint úgy határozott, hogy a hágai tárgyalásokat az egész vonalon tovább folytatják, sőt a jótételi bank szervezőbizottsága is folytatja ülését.

A német delegáció közlése szerint a birodalmi bank szerepét a nemzetközi jótételi bankban a Reichskreditanstalt és a Preussische Seehandlung konzorciuma veszi át.

A nemzetközi jótételi bank szervezőbizottságának ülésén a jövőben ennek a két banknak megbízottai vesznek részt. Dr. Schacht egyelőre továbbra is rendelkezésre áll szakértői működésében a német delegációnak, a bank szervezőbizottságának ülésén azonban nem vesz részt. Általános az azt hangoztatják, hogy

dr. Schachtnek ez a váratlan fellépése egyáltalán nem befolyásolja a konferencia további folytatását.

Az angolok Schacht fellépését blöffnek tartják, a franciák pedig politikai indítók látják a háttérben. Azzal azonban tisztában van mindenki, hogy

magát a konferenciát emiatt semmilyen veszedelem nem érheti.

Dr. Schacht kedden délelben fogadta a sajtó képviselőit és elmondta az újságíróknak, hogy továbbra is ellenzi azt, hogy a német birodalmi bank résztvegyen a nemzetközi jótételi fizetési bank felállításában, de ha a birodalmi kormány törvényjavaslatot nyújt be, amely kötelezi a német birodalmi bankot, hogy résztvegyen a nemzetközi jótételi bank megalapításában és alapítókének jegyzésében, akkor ő, mint német állampolgár, természetesen nem szegülhet ellene a törvénynek és ebben az esetben a birodalmi bank részt fog venni a jótételi fizetési bank alapításában.

Közvetlen azután, hogy a német birodalmi bankelnök a sajtó képviselőit előtt ezt a nyilatkozatot megtette, a német delegáció hivatalos közleményt bocsátott ki, amely úgy szól, hogy tudatni fogja az érdekeltektől államokkal, hogy

a német birodalmi kormány törvényjavaslatot fog benyújtani, amely kötelezi a birodalmi bankot, hogy vegyen részt a nemzetközi jótételi fizetési bank létesítésében.

Schacht birodalmi bankelnök közölte Moedenhauer pénzügyminiszterrel, hogy ebben az esetben a további teendőkre nézve fenntartja magának az elhatározás jogát.

A német delegációnak ezt a hivatalos közlést sokan úgy magyarázzák, hogy Schacht ebben az esetben — miután előzetesen szembehelyezkedett a német delegációval és magával a birodalmi kormánnyal is — levonja a következtetéseket és lemond a birodalmi bank elnöki állásáról.

Berlini jelentés szerint általános az a vélemény, hogy

Schacht obstrukciója súlyos belpolitikai következményekkel fog járni.

A berlini lapok számos cikkben kommentálják dr.

Schacht fellépését. A Vorwärts »Az államért« címen a következőket írja:

— Decemberben Schacht ur a birodalom pénzügyi politikáját diktálta, januárban pedig saját külön politikát csinál Hágában. Mi lesz vajon februárban? Talán császárrá koronáztatja magát?

A baloldali sajtó általában élesen elítéli Schacht magatartását. A Morgenpost szerint Schacht ismét a német nép érdekei ellen cselekedett. A Berliner Tage-

Snowden angol kincstári kancellár

blatt azt kérli, vajon Schacht újabb fekete péntéket készített-e elő. A leghatározottabban tiltakozni kell ellen — írja a lap, — hogy a birodalmi bank elnöke nem beleavatkozzék a német külpolitikába.

Párisi jelentés szerint a francia sajtó is élesen támadja a német birodalmi bank elnökének viselkedését és örömet fejez ki azon, hogy

Curtius külügyminiszter erőlyesen lépett fel Schacht ellen.

Az Oeuvre szerint Curtius, mint Stresemann eszméinek örököse, nem tűrheti, hogy egy pénzügyi diktátor halomra döntse Stresemann politikáját. A többi lap is kiméletlenül támadja a német birodalmi bank elnökét.

Londoni jelentés szerint az angol lapok hágai tudósítói azt írják, hogy Schacht azt akarja kipróbálni, nem lehetne-e szétgrasszani a hágai konferenciát, de a kísérlet nem sikerült, mert a hat meghívó hatalom fődelegátusai félreérthetetlenül tudtára adták Schacht-nak, hogy nem tűnnek illetéktelen beavatkozást.

A német jótételi kérdésében a keddre virradó éjszakán folytatott tárgyalások azzal az eredménnyel végeztek, hogy

a szankciók kérdésében kompromisszumos formulát szövegeztek meg,

amely a következő lenne: a konferencia végeztével a német és a francia delegáció jegyzőket vált, amelyben mindkét delegáció leszögezi, hogy az ugynevezett »végső lehetőség« beállása esetén a Young-egyezmény érvénybe lép. Ebben az esetben ismét helyreáll a régi jogi állapot, amint azt a nemzetközi szerződések, a veraillesi béteszerződés, a népszövetségi egyezségokmány, a locarnói szerződés és a Kellogg-paktum szabályozza.

A kompromisszumos formula egy szóval sem említi meg Franciaország szankciós jogát.

Hírszerint Tardieu miniszterelnök hozzájárult a formulához és azt magával vitte az éjszaka folyamán Párisban. Tardieu kedden reggel 6 óra 50 perckor érkezett Párisba. Dél előtt tíz órakor az Elyséében Donmergue köztársasági elnök elnöklésével minisztertanács volt. Erre a minisztertanácsra kivételesen meghívták a helyettes államtitkárokat is, miután Tardieu a kormány valamennyi tagját tájékoztatni akarta a hágai helyzetről.

Hágában ma már bizonyosra veszik, hogy pénteken véglegesen aláírják a második hágai kon-

Ierencia zárójegyzéknyvét és hogy a konterencia pántek este már véget is ér.

A magyar kérdés rendezésének elintézése során a hétfői napot kizárólag a technikai jellegű megbeszéléseknek szentelték. Délelőtt a kisantant és Magyarország szakértői tanácskoztak, délután pedig a nagyhatalmak és a kisantant szakértői folytatták megbeszélést. *Loucheur* hétfőn este, közvetlenül Párisba való utazása előtt úgy nyilatkozott, hogy

a szerdai nap igen fontos lesz a magyar kérdés szempontjából.

Ezen a napon dél el, vajlon létrejött-e a megegyezés vagy sem. *Loucheur* a tárgyalások gyorsítása érdekében szeretné, ha szerdán a delegátusok szükség esetén ójszaka is folytathatnák tanácskozásait.

A magyar jóvátétel kérdésében az eddigi tárgyalások során tisztázódott, hogy körülbelül mely pontokon állnak fenn az ellentétek. Az első pont a 250. szakasz fenntartásának kérdése, amelyben egyik fél sem akar engedni eddigi álláspontjából. A második vitás kérdés az, vajlon Magyarország fizessen-e reparációt vagy sem. Ebben a kérdésben szintén áthidalhatatlan a két álláspont. A harmadik kérdés a választott bíróságok előtt folyamatban levő perek elintézése. Az olasz követítő javaslat alapfelve ugyanis az volt, hogy a kártérítést követelő magyar állampolgárok csoportjából csupán az agrárreformok során elvett birtokokat foglalják a közös alaphól egészen minimális kvótá arányában kártalanítani. Ami már most a választott bíróságok előtt folyó többi pert illeti, a magyar kormány álláspontja az volt, hogy ezeket a pereket le kell folytatni, mert csak bírói ítélettel vagy egyezség nélkül lehet megállapítani azt az összeget, amely ezekből a perekből kifolyólag a felbecsültek jár, miután a pereknek a legkülönbözőbb jogalapjaik vannak és a magyar kormánynak nincs módja ezekről a perekről pontos áttekintést készíteni, annál kevésbé, mert a vitás vagyontárgyak, ipari és kereskedelmi vállalatok legnagyobb része az utódállamok területén fekszik. Ebben a három pontban eddig semmiféle közeledés nem mutatkozott.

A delegátusok körében találgatásokra adott alkalmat az a körülmény, hogy a hágai konferencián külön tárgyalják az optánsigycet. Ennek magyarázatául jól informált diplomáciai körökben azt mondják, hogy az optánskérdést a nagyhatalmak akarják Hágában megoldani.

mert ennek megoldása a Népszövetség Tanácsát kitérítendő a zsákcuccból, amennyiben az agrárperek megbeszélésétől várják egy jobb atmoszféra kialakulását Magyarország és szomszédai között. Technikailag is ez a probléma látszik a legkönnyebben megoldhatónak, mert meghatározott összegekről van szó, amelyek nem magasak és így fedeztetikre is mód található. Ezért egyezett bele a magyar delegáció is a 250. szakasz alapján támadt perek kettéválasztására és ezért választották a nagyhatalmak ezt a tárgyalási módszert. A kisantant viszont ezt ellenzi, mert az esetleges megegyezések az agrárügyekben változatlanul fenntartanak a 250. szakaszt a többi, nem agrár természetű perre vonatkozóan, amivel ennek a szakasznak teljes jogi hatékonyága megmaradna. Mágában azt remélik, hogy a kisantant engedni fog álláspontjából. Erre mutat az a körülmény is, hogy

a magyar és a kisantandefogátusok között a tárgyalások igen nyugodt és udvarias légkörben folynak.

Egyébként egy magánforrásból eredő jelentés szerint a hétfői esti tárgyalások során sikerült elintézni az optánsigycet közül az elkobzott egyházi birtokok és Habsburg Frigyes, valamint Habsburg József birtokainak ügyeit, míg a keddi nap folyamán a többi elvett birtokok kártalanítására és az adminisztrációs költségek megbeszélésére került a sor.

Párisból jelentik: A keddi lapok optimistikusan foglalkoznak a keleti jóvátételek kérdésével. A *Matin* szerint valószínű, hogy egyezség jön létre. A kisantant kijelentette, hogy hajlandó megfizetni mindazokat a kártérítéseket, amelyekre saját törvényei kötelezik. A nagyhatalmak Magyarországnak 1943 után teljesítendő fizetéseivel kapcsolatban hajlandók bizonyos áldozatokat hozni, így kölcsönös jóakarattal valószínűleg eredményhez fognak jutni.

Az *Excelsior* azt írja, hogy a keleti jóvátételek ügye örvendetes haladást tett. A magyarok hajlandók tekintetbe venni azt az eshetőséget is, hogy az eredeti 200 millió aranykorona követelésüknél kisebb összeget fogadjanak el.

A *Peit Parisien* szerint a kérdés pénzügyi részének megoldása aránylag könnyű, mindkét oldalon azonban nehézség a dolgot. Az a nyugtalanító kérdés merült fel, vajlon minnesenek-e a magyar kormánynak sulyos okai arra, hogy meggátolja a megoldás létrejöttét.

PURGEN

a legjobb hashajtószer

Pusztító viharok világszerte

A vihar sok hajót lepett meg a nyílt tengeren

Berlinből jelentik: A német főváros fölött hétfőn orkánzerű szélvihar vonyult el, amely mindenütt súlyos károkat okozott. A tüzoltóknak több mint száz esetben kellett segítyt nyújtaniok. Az orkán szélzával tépte le a reklámtáblákat és helyenként a falakat is megromgálta. A házakról lehulló tégladarabok négy súlyos sebesülést okoztak. *Lichtenberge* elővárosban a szél letépte egy autogarázs tetőzetét.

Párisi jelentés szerint a hétfői orkán egész Észak-Franciaországban tetemes kárt okozott. A parti városokban a vihar letépte a házak fedelét, fákat csavart ki és sok helyütt falakat is döntött le. *Hazebrouck* városában rombadőlt egy mezőgazdasági gépgyár raktárépülete és egy épülőfélben lévő bérház is összedőlt. *Armetieresben* bedőlt egy lakóház homlokfala. A *douji* repülőterén a vihar szétrombolta a hangárok. Három repülőgép tönkrement.

A *cherbourg*i kikötőben elsüllyedt egy széntároló hajó és több más gőzös súlyosan megsérült. *Lissieux* közelében a szél rombadöntött egy parasztházat.

A *ünkirchen*i tengerészeti rádióállomás szünet nélkül veszi az S. O. S. jeleket. Sok gőzös veszedelmében forog. A *Valentino Coa* olasz gőzös hajótörést szenvedett. Rádióállomásának segítségnyújtó jelét este megszüntek. Az utolsó szikrátvírat így szólt: »Vivvia Italia!« Több spanyol, angol és holland gőzös is segítséget kért.

Csikágóból jelentik: Az amerikai kontinensen tomboló viharok pusztítanak. Egyes kerületekben teljesen megszűnt a forgalom. Az itéletidőnek az első hozzávetőleges becslések szerint már több mint ötven halottja van. *Carolina* államból óriási havazást jelentenek. A középyugati államokban igen nagy a kár. *Dél-Carolina* és *Indiana* államban a vihar már harmadnapja tart.

A meteorológiai intézet jelentése szerint tulnyomóan derült, nappal enyhe idő, gyenge éjjeli fagy és helyenként reggeli köd várható.

Revolveres támadás egy kispesti leány ellen

A támadók egyike, amikor üldözöbe vették, föbelötte magát

Budapestről jelentik: Egészen furcsa és rejtélyes dráma játszódott le kedden reggel nyolc órakor Kispesten. *Baumgartner* Ilona tisztviselő nő elindult Petőfi tér 5. szám alatti lakásáról, hogy irodába menjen, a kőbányai Siemens-gyárba. Amikor az Aulich utcába érkezett, hírtelen két férfi loptant elébe revolverrel a kezében.

— Most megfogtunk — ordították a revolveres férfiak a rémült fiatal urleányra. — Most nem szabadulsz tőlünk!

A reggeli uccán járók megdöbbenve nézték ezt a jelenetet. *Baumgartner* Ilona halálsápadt volt és szóhoz sem tudott jutni, a revolveres férfiak pedig oda-szólták a körülállókhoz:

— Ez a lány az unokanővérünk... De most nem fog megszökni előlünk!

A két férfi ezzel megragadta *Baumgartner* Ilonát. *Beluszkolák a kapu alá és dühösen ültgelni kezdtek.* Kétségbeesett jajkiáltások és szitkok hangzottak ki a kapu alól. A két revolveres ember ököllel verte a fiatal lányt és össze-vissza tépték a ruháját. A járőrelők félték a revolverektől, nem merték közeledni és rendőrt hívtak.

Baumgartner Ilona végül is nagynehezen kiszakította magát a revolveres ember kezéből és kirohant az uccára. A következő pillanatban utána rohantak a férfiak is, de mikor látták a nagy tömeget és a közeledő rendőroket, két irányban menekülni kezdtek. Az egyik férfi hamarosan eltűnt az üldözök elől, a másikat azonban sarokba szorították. Mikor látta, hogy már nem menekülhet, revolverével föbelötte magát. Haldokolva szállították a Szent István kórházba.

Baumgartner Ilona elmondotta, hogy azt a férfit, aki föbelötte magát, *Schober* Lajosnak hívják és a Siemens-gyár munkása. Többször látta már a gyárban, de soha nem beszélt vele, soha semmi dolga nem volt vele. A másik férfit nem ismeri.

Baumgartner Ilona teljesen érthetetlennek találja a támadást, sejtelve sincs arról, hogy miért akarta bántani a két revolveres ember. Annyit észrevett, hogy *Schober* Lajos erősen ittas állapotban volt.

A rejtélyes támadás ügyében a kispesti rendőrség nagy energiával folytatja a nyomozást

A Dunabánságban a külön bánsági adó nem éri el a tizszázalékot

Rogulics Szlavkó báni osztályfőnök nyilatkozata a bánság készülő költségvetéséről

Novisadról jelentik: A báni osztályfőnökök nyilatkozataikban, amelyeket a Napló munkatársának adtak, minden alkalommal utaltak arra, hogy a báni hivatal egyes ügyosztályai elsősorban a költségvetési munkálatokat végzik el és csak azután láthatnak hozzá az aktív és produktív munkákhoz. *Dr. Marhóvics Lázár* a báni egészségügyi osztály főnöke legutóbbi nyilatkozatában megemlítette, hogy az egészségügyi osztály költségvetése már elkészült és hasonló képen nyilatkoztak az egyes osztályfőnökök is. Felkerestük *Rogulics Szlavkó*t, a báni pénzügyi osztály főnökét, aki a bánság lakosságát közvetlenül érintő költségvetési munkálatokról a következőket mondotta:

— A báni pénzügyi osztály kétféle költségvetést készít elő. A báni költségvetést, amely állami és az állami költségvetés egy része lesz és a bánság külön költségvetését. A bánsági költségvetés autonómikus és ebbe a bánsági hivatalok költségvetése tartozik. A báni állami költségvetés a legközelebbi napokban elkészül, míg a bánsági költségvetéshez csupán előkészületek történtek. Aminek oka az, hogy még nem jelent meg a pénzügyminisztériumnak az a rendelkezése, amely a bánsági költségvetés elkészítésére vonatkozó utasításokat tartalmazza. A báni költségvetés adatait egyelőre nem lehet nyilvánosságra hozni, miután az részletekhez osztva kerül az állami költségvetés illetékes részlethez. A bánság szükségleteit adó utján fedezi s a bánsági költségvetés éppen úgy, mint az állami költségvetés: *egyes és pótdékhul.* A bánsági egyenes adó maximuma az állami egyenes adó tíz százaléka lehet. Valószínű azonban, hogy erre a tíz százalékra sem lesz szükség és körülbelül az állami egyenes adó hét és fél százalékában foglunk megállapítani a bánsági egyenes adót. Pontosán még nem lehet megállapítani, mert lehetséges, hogy a báni hivatalok produktív osztálya, a földművelésügyi, egészségügyi és közköztartásügyi osztályok nagyobb beruházásokat irányoznak elő. Ha a három osztály csupán átlagberuházásokat vesz fel költségvetésébe, úgy lehetséges, válik, hogy a báni költségvetés már az első költségvetési esztendőben csupán hét és fél százalékos egyenes adóval terhelje meg a lakosságot.

— Az adókat a régi Vajdaságban kétféle adóhivat szedi be, a községi adóhivatalok hajtják be a pótdékhulakat és az illetékeket, míg az állami adóhivataloknál ugyanazokat az adókat kell befizetni mind eddig. A

szerbiai részen szintén megmarad az eddigi rendszer, amely szerint az adók minden fajtaját az állami adóhivatalok szedik be. Kijelentésben van, hogy a pénzügyminiszter külön szabályzatot ad ki, amely egyeztetni fogja a két területen az adószedés módzatait. Az egyes osztályok költségvetése még nem készülhetett el teljesen, miután a tisztviselők besorozása még nem ért véget. A személyi kiadások rendezéséig a költségvetéshez csupán előkészületeket lehet tenni és ez mégis történt. A báni pénzügyi osztályban már folyamatban van a pénzügyi költségvetés összeállítása, egyelőre azonban az adatok nem pontosak és ez az összeállítás csupán azért történik, hogy körülbelül tájékozva legyünk a báni és báni költségvetések számadatairól.

— Valószínű, hogy a báni hivatalok tisztviselőinek besorozása február 12-ikéig megtörténik, amire feltétlenül szükségünk van az új költségvetés előkészítéséhez. Az elkészített költségvetés ugyanis nem lép automatikusan életbe 1930 április elsején, hanem az illetékes minisztériumokhoz fel kell azokat terjeszteni jóváhagyás végett. A bánsági költségvetéseket a belügyminisztérium és a pénzügyminisztérium hagyják jóvá és csak a jóváhagyás után lépnek életbe. A városok és községek költségvetését részben a báni hivatal pénzügyi osztálya, nagyrészt azonban a pénzügyminisztérium hagyja jóvá. A törvény szerint a báni hivatal pénzügyi osztályának hatáskörébe tartoznak mindazok az önkormányzati költségvetések, amelyeknek végösszege a három millió dinárt nem haladja túl. A báni pénzügyi osztály 713 község felett gyakorol felügyeletet pénzügyi szempontból, míg a városok és nagyközségek közvetlenül a pénzügyminisztérium hatáskörébe tartoznak.

— A báni pénzügyi osztály szabályzatot készített elő a báni és bánsági adók kivételéről és kezeléséről. A szabályzatot *Popovics Dáka* bán kedden írta alá, nyilvánosságra hozni azonban nem lehet, mert jóváhagyás végett fel kell terjeszteni a belügyminisztériumhoz.

Legjobb hirdetési orgánom a „BACSMEGYEI NAPLO“

Négy kétemeletes repülőgép-óriás épül

A gép kétszázhuszonöt személyt fog szállítani

Londonból jelentik: A General Development Corporation Connecticut (Egyesült Államok) négy óriási repülőgép építését tervezi, amelyek *egyenként 225 személyt szállíthatnak*. Mindegyik repülőgép sulya 72 tona, szárnyaik hosszúsága 260 láb lesz, nyolc motoruk összesen 10.000 lóerőt fejleszthet és szükség esetén négy motorral is repülhetnek.

Az utasok számára szolgáló helyiséget két emeleten fogják elhelyezni, amelyeket világos személy- és poggyászfelvonók fognak egymással összekötni. Egy negyvennégyes étterem kívül több szalon, dohányzó, üveges veranda, magánkabin és villamos tűzhellyel felszerelt konyha, továbbá *állandó melegvízellátás és központi fűtés lesz a repülőgépben*, amelynek összes helyiségét telefon fogja összekötni. A huszonöt főnyi személyzetet a kapitányon kívül két pilóta fogja vezényelni.

Uzsora a rádiummal

A *Matin* szenzációs leleplezése a rádium-trösztéről

Párizshól jelentik: A *Matin* feltűnést keltő cikket közzöl, amelyben leleplezi a rádiummal üzött hallatlan méretű spekulációkat. A rádium tudvaleg az egyetlen gyógyszere a legszörnyűbb betegségeknek, a ráknak. A rádiumot és annak gyógyító hatását a rákbetegség leküzdésére Curie francia kémikus és felesége fedezték fel 1903-ban és azóta is a rádium az egyetlen orvosszere a szörnyű betegségeknek, amelynek kórokozóját még ma sem sikerült megtalálni, bár az orvostudomány az utóbbi időben különös buzgalommal kutatja.

A rádiummal való gyógykezelés azonban csak nagyon lassan halad, mert a rádium annyira drága, hogy azt csak a legkivételesebb esetekben tudja a beteg megfizetni. Egyetlen gramm rádium ára *nyolcszáz ezer frank*. Emiatt a Curie-házaspár korszakalkotó találmánya gyakorlatilag ugyiszólván semmit sem jelent, mert sem a kórházak, sem a magánorvosok nem tudják beszerezni és csupán egyes kivételes vagyoni viszonyok között élő rákbeteg kezelteheti magát a drága elemmel.

A *Matin* cikke most lerántja a leplet arról a spekulációról, amely a rádium árát mesterségesen hajtja föl ilyen abnormis magasságra. Az érdekes cikk többek között a következőket mondja:

— A rádium ára már *évek óta, szédítő magasságra van és hatszázszertől nyolcszázszert frankig változik grammonként*. Emellett hangsúlyozzuk kell, hogy a vevők kizárólag emberbaráti intézmények, kórházak és tudományos intézetek, amelyek csak úgy tudják ezt a horribilis árat megfizetni, ha a magánjótékonyok segítségét veszik igénybe.

A rádium fantasztikus árának nem az a magyarázata, amit legtöbben hisznek, hogy kevés az anyag, vagy hogy nagy költséggel lehet csak előállítani, hanem kizárólag az, hogy *trösztí alakult azaz az egyedüli céllal, hogy a termelést úgy ossza be, hogy a rádiumpiacot ne következhessen be lényeges áresés*, éppen úgy, mintha csak rőzről, gummiról, vagy petróleumról, nem pedig fontos gyógyító szerről lenne szó. Azonban a rádium olyan cikk, amelynél semmiféle kereskedelmi vagy gyáripari szempontot nem volna szabad figyelembe venni, hanem kizárólag azoknak a szerezéshetnek érdekében, akik évről-évre áldozatul esnek az emberiség egyik legzörnyűbb nyavalyájának.

Mikor Curie a rádiumot felfedezte, akkor még rettentően komplikált és rendkívül költséges vegyszert eljárást kellett a legkisebb mennyiségű rádium előállításához is. Ha még ma is ilyen bonyolult és költséges módon termelnék a rádiumot, akkor volna némileg, de csak némileg indokolt a jelenlegi ár. Azonban Curie korszakalkotó felfedezése óta a föld számos helyén találtak rádiumtartalmú fémeket, így Svédországban, Spanyolországban és Amerikában és különösen a belga Kongó-gyarmat területén Haut-Katanga környékén. Ezen a területen, ahol kiaknázhatatlannak látszó mennyiségben fekszik ez az új és fontos elem, ma már olyan intenzív a rádiumtermelés, hogy a többi államok rádiumtermelését emellett elenyésző esekély. Katanga környékén határtalan mennyiségben lehetne rádiumot termelni *a mai áraknál húszszor, sőt húszszor olcsóbban*.

Ha a rádiumnak olyan ára volna, amely a termelés mai költségeivel arányban áll, akkor a világ minden kőről el lehetne látni ezzel a ma már szinte nélkülözhetetlen gyógyszerrel.

Mallgren professzor, a párizsi Sorbonne kémikusa nemrég felhőborodással hívta fel erre a *rádiumuzsora* a tudományos akadémia figyelmét. Hiszen végeredményben azok a milliók, amelyek a rádiumtröszt nyereségét teszik tulnyomó részben a köz- és magánjótékonyok állásából tevődik össze és nem tűrhető az, hogy a kiser-berek *féltékeny adományai spekuláns milhomosok zsebébe vándoroljanak*.

Végül a *Matin* erélyes intézkedést követel a rádiumspekuláció letörésére és felhívja a Népszövetség egészségügyi bizottságát, hogy mielőbb tűzze napirendre ennek a kérdésnek a tárgyalását.

Mindenkinek lehet rádiója!

a Standard Electric Co.-val kötött megállapodásunk értelmében az összes **STANDARD** gyártmányu rádiókészülékeket, hangszórókat stb.

6-12-18 havi részletre adjuk

Kedvező feltételek!

6 hónapig kamatmentes!

Konrath Rádió Szubotica

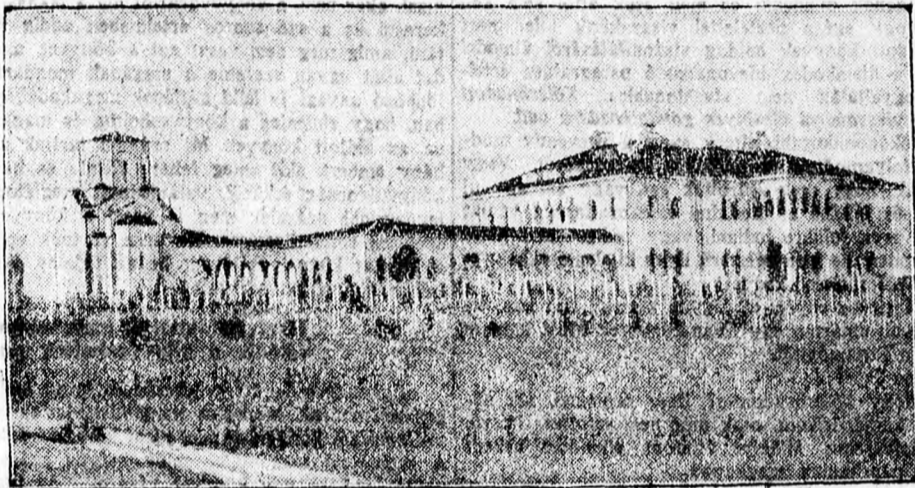
Az építőművészet remeke a dedinjei királyi kastély

A pompás épületről külföldi építőművészek a legnagyobb elismeréssel nyilatkoznak

A dedinjei dombon épült királyi várkastélyt — mint ismeretes — néhány héttel ezelőtt szentelték fel finnpejyes keretek között. Már az építkezés folyamán nagy érdeklődést keltett az épülő kastély, amely a ter-

lin király által építtetett templomnak.

A királyi kastély, mint építészeti alkotás, a külföldön is nagy elismerést keltett. Európa legkiválóbb építőművészei nyilatkoznak az elragadtatás hangján

A dedinjei királyi kastély

vek alapján a szláv építőművészet remekművének ígérkezett és valóban az építőművészet egyik legszép, alkotása is lett. A kastély bizánci stílusban épült, olyan módon, ahogyan a régi szerb uralkodók kastélyait építették. A főépületet egy árkádós folyosó köti össze a kastély kápolnájával, amely valóságos mása a Milu-

a dedinjei kastélyról, amelynek fényképét több építészeti szaklap közölte.

A dedinjei kastélyt *Ófelsége Alekszandar király* és a királyi család pihenésre fogja használni. Ennek a célnak azért is megfelel, mert esendes helyen fekszik és innen pompás kilátás nyílik a környékre.

Visszaérkezett a Dunabánsági hódoló küldöttség

Dr. Borota Brantszláv noviszadi polgármester nyilatkozata beogradi benyomásairól

A Dunabánsági hódoló küldöttsége, mint megirtuk, a vasárnapi fogadtatás után hétén kivonult Oplenovádra, ahol aranykoszorút helyezett el *Ófelsége I. Petár király* sírjára és az ismeretlen Katona emlékművére. A hódoló küldöttségek megbízatása ezzel véget ért és a delegátusok *hétfőn visszaérkeztek*. A Dunabánság fogadtatásával egyttal végetért a hódoló küldöttségek kihallgatása is, amelyre minden egyes bánság kiküldöttei külön, külön megjelentek.

Keddén reggel érkezett vissza Noviszadra dr. Borota Brantszláv polgármester, a Dunabánság küldöttségének vezetője, aki a délelőtti folyamán fogadta a sajtó képviselőit és a beogradi tartózkodása alkalmával nyert benyomásokról a következőket mondott:

— Csak a legőszintébb elragadtatás hangján nyilatkozhatom mindarról, amiben beogradi tartózkodásom alkalmával részünk volt. Mint az igazán boldog családban, ahol szülői szeretet és gyermeki odaadás uralkodik, olyan viszony áll főt szeretett királyunk és népe között. Minden egyes kiküldött föllekesülten tekintett bátor, erős és mindenekfelett szeretett királyára. *Ófelsége* szinte örömmel és közvetlenül hallgatta meg bűsüges alattvalóinak kijelentéseit. Ez a viszony, ami a nép és uralkodója között fennáll, minden, még a legkisebb polgár szívébe is azt az elhatározást ünti, hogy királyának kívánságai szerint segítségére legyen és együttműködéssel támogassa al-

kotó munkáját. A szíveket a legmelegebb odaadás fűti. A bűsüges alattvalók őszintén kívánják, hogy *Ófelsége* a királyi messzemenő terveit valóra válthassa és maga a nép is azon igyekszik, hogy uralkodóának intencióit híven kövesse.

— Valamennyi kiküldött a legnagyobb tisztelettel lépett *Ófelsége* a király elé, akinek mindenkihez volt néhány baráti szava és felsüges lelkének egy-egy kedves mosolya. Ilyen benyomások után mindenki azzal az elhatározással lelkében tért meg az udvartól, hogy törekedni fog munkáját királyra és hazája javára fordítani.

— Maga a beogradi fogadtatás is lelket megragadó volt. A vendéglátó város minden egyes kiküldött figyelmével tüntetett ki. A delegátusok a legőszintébb háláérzettel köszönték meg Beograd város vezetőinek, *Szavosics, Sztojadinovics* és *Zagjina* uraknak és a város polgármesterének *Radoszavljevics* Miliának azt a fogadtatást, amelyben részesítettek bennünket. Igen kedves volt, hogy a díszbevédeken, amelyeket technikai okokból három helyen tartottak egyszerre, össze voltak keverve a drámai bűsüges kiküldötjei a mi bűsüges delegátusaival. Ez a körülmény igen fontos szerepet játszott a lelkek harmonikus egyesülésében, mert a kiküldöttek egymás között is meggyőződhettek arról, hogy teljes egység és egyetértés uralkodik az ország egyes részei közt.

Ó NYÁJAS OLVASÓ! ..!

A SZEGÉNY KÖNYVKERESKEDŐ PANASZAI — LANYHUL AZ ÉRDEKLŐDÉS A HÁBORUS IRODALOM IRÁNT ÉS SENKINEK SEM KELL A LIMONÁDÉ — AKI A VAJDASÁGI IRÓK MUNKÁIT GYÜJTI — HÁZHÓZ VISZIK A KÖNYVET, MERT MÁSKÉP SENKISEM VÁSÁROL

A legérdekesebb kérdések egyike, vásárolnak-e még könyveket és ha vásárolnak kik azok, akik a szűkruszabott jövedelem néhány százalékát az olvasás, illetve a könyvvásárlás passzójára pazarolhatják. Ma valaki végigkérdezi, a magánhivatalnokot, a közhivatalnokot, a kereskedőt, az iparost, az orvost, az ügyvédet és az iránt érdeklődik, vesz-e könyvet és mennyi könyvet vesz, rendszerint lemondó légyintést, vagy ugynevezett gúnyos mosolyt vághat zsebre válaszképpen. Az embernek a legutatózottabbai az az impressziója, hogy ma már senkinek sincs pénze olvasni valóra és ha valakit nagyon elfog az olvasás vágya, akkor kölcsönkönyvvél elégit ki az. A kölcsönkönyv tudvalevőleg abban különbözik a kölcsönkönyvtől, hogy egyáltalán nem jár vissza és éppen ezért ma már kivészen van a könyvkölcsönzők igen jámbor fajtája is, élénk sajnálatára a könyvhícnének, akik a vadonatúj és diszkóbés Remarque-ot, Kosztolányit vagy Móricz Zsigmondot «három nap alatt kiolvasom» csafikiállással orozzák el a szegény tulajdonostól. A könyv az egyetlen tárgy, amelyre nem vonatkozik a magántulajdon szentségének elve, az idegen könyvet büntető szankciók és erkölcsi következmények nélkül tarthatja meg magának mindenki és még csak attól sem kell félnie, hogy egész tisztelettel visszakerik tőle, mert kölcsönadott könyvek boldog viszonzításáról álmodni a tánc és illemtudó idevonatkozó paragrafusai értelmében egyáltalán nem «fashionable». **Kölcsönadott könyvet visszakerik kicsinyes gondolkodásra vall.**

Az ökonomikusabb elmék ezért a preventív módszerrel folyomódtak. Megelőzik a kölcsönkérőt. Vagy letagadják, hogy megvásárolták ezt, vagy azt az új könyvet és inkább az irodalmi tájékozatlanság vádját hagyják árva fejükre hullani, vagy pedig, ami kissé kényelmetlen, de igen előszerű ilyen kijelentésekkel verik el a kölcsönkérő kedvét:

— Hogy az enyém-e? Ugyan kérlek? Mát van nekem hatvan dinárom egy Renn-könyvre? Most kaptam kölcsön a Pöszmögítőlt.

Vagy:
— Hogy kölcsönadom-e? Ezer örömmel, sőt sőtótbarna kéjjel, legyen, csak még nem futottam hozzá, hogy kiolvasom. Mihelyt átutom, elküldöm neked. Egy-két nap múlva megkapod.

Avagy:
— Odaadhatom, de megjegyzem, hogy nem érdemes elolvasni. Csapnivaló. Álmatlanság ellen javallom mindenkinnek.

Ennél az utóbbi formulánál a gyuan árnyékának elkerülése céljából elengedhetetlen, hogy a lecsöpült mű helyett az ember valami mást ajánljon a kölcsönkérőnek. Lehetőleg egy hat-hét dináros fizetes kiadványt.

A sakkban ezt áldozati kombinációnak hívják.

Mit mond a könyvkereskedő?

Miután a könyvkölcsönzők sorát mint említettük, erősen megrikkultak, nagyrészt meadól a kölcsönhipotézis is. A nyájashoz címzett olvasóknak meglesesak meg kell vásárolnia a művet, amit el szeretne olvasni, következésképpen mégis csak kell lenni könyvvásárlónak is. Ezt a feltevést igazolja egyébként az a körülmény, hogy Szubotícán ezidőszent is meglehetősen szép számban vannak könyvkereskedések, amelyek adót és boltbért fizetnek, szóval valószínűleg több-kevesebb forgalmat is lebonyolítanak.

A szubotícai könyvpiac helyzetéről a legilletékesebb faktorhoz, a könyvúrhoz fordultunk felvilágosításért. Az Alekszandrova utcai könyvkereskedő a következőket mondotta:

— Igaz, hogy az emberek nem vásárolnak könyvet, de az is igaz, hogy egyes munkákat, amelyeket előzőleg keülog bereklázoltak a kiadók, szerencsés esetben mégis el lehet adni. 1930-ban nem elég az, ha a könyvkereskedő a legújabb és legjobb dolgokat tartja raktáron, szóval az üzleti előírásoknak eleget tesz. A könyvkereskedőnek, detektívnek, pszichológusnak, kritikusnak, szónoknak és kereskedőnek kell lennie egy személyben. A könyvvásárló, aki elvétele betéved az üzletbe, sohasem jön határozott szándékkal. A publikumnak az a fajtája, amelyik Heimburg, Eichstruh Natália vagy Erdős Renée legújabb munkáját kereste, kivésztett. A vevő ma tudatában van az értékének. Válogat, kicsinyel és drágáll és kinoz.

A könyvvásárló mint inkvizítor

— A kívülálló nem is himé — folytatta a jereniádat a könyvkereskedő — hogy mennyi rábeszélésbe, ravaszgába, vérbe és verejtékbe kerül, amíg a vevő végre kimondja a megváltó szavakat:

— No majd ezt megtartom.

— Elsősorban is mindent drágának talál a nyájias olvasó. Ez még nem is volna olyan nagy baj, mert ha egy újonnan megjelent könyv, amelyről sokat hallunk és olvasunk, megvásárolja a szubotícai, akkor még

csak elszánja magát a megvásárlására, de amíg idáig fejlődnek a dolgok, sok mindent kell végtesznie a könyvkereskedőnek. A vevő ma megkérdezi, hogy a kereskedő pontosan informálja a kiválasztott könyv fajsúlyáról, tartalmáról és irodalmi értékéről. Szóval kritikus allűrökkel is rendelkeznie kell a mal könyvúrhoznak.

— Ez még nem olyan nagy baj — vetették közbe — legfőképp elolvasza az új könyveket.

— Igen ám, de hát az izlések, sajnos, nem egyformák. Amit én érdekesítőnek találok, az a nyájias olvasónak esetleg álombaringatóan unalmas. Vagy megfordítva. De gustibus non est disputandum. Akkor aztán jaj nekem, ha az előzetes véleményem nem találkozik az olvasó izlésével. Akkor leikellen kalmár és mindenre elszánt agent provocateur vagyok, aki csapni

Bujócskát játszik a nyájias olvasó

— Tehát az Olvasó, ha elvétele, de mégis csak feltehetően Szubotícán?

— Igen. Olvasó van, de bujócskát játszik. Akár hiszi, akár nem, a könyvvásárlót ma a lakásán kell felkeresni és a szó szoros értelmében addig kell pihítani, amíg meg nem veszi azt a könyvet, amelyet tudat alatt ugyan szeretne a magának mondani, de különböző anyagi és lelki gátlások megakadályozzák abban, hogy elmenjen a könyvesboltba és magához váltssa az áhított könyvet. Mi számon tartjuk azt a néhány embert, akit még lehet főzni és ha egy-egy könyvújdonság érkezik, valamennyit meglátogatjuk. A legnagyobb százalék meg is veszi a könyvet, természetesen részletfizetésre. Ha arról vártunk volna, hogy a kirakat kivészel csábitsák be az üzletbe őket, akkor félelmeapig várhattunk volna.

Tisztviselőkből és iparosokból verbuválódik a könyvesboltok publikuma

Elnmondotta a könyvkereskedő, hogy hozzávetőleges számítások szerint a magántisztviselők és iparosok soraiból kerül ki a szubotícai könyvvásárlók zöme. A szubotícai magántisztviselők hatvan százaléka havonta legalább egy könyvet vásárol. Az iparos osztályban még ennél is kedvezőbb az arányszám. Vanunk magántisztviselők Szubotícán, akik fizetésük jelentékeny százalékát áldozzák könyvre. Legnagyobb részük nemesak olvasó, hanem gyűjtő is, aki minden lehető anyagi alkalmat megragad arra, hogy kis könyvtárát egy-egy új könyvvel gyarapítsa.

Aki a vajdasági írók munkáit gyűjti

— Vannak-e bibliofílek Szubotícán?
— Tudomásom szerint nincsenek, hangzott a válasz. — Ha vannak, akkor máshol szerzik be a köny-

váló léreműveket szó a szegény ember nyakába. Aki ráveszi szegényt, hogy a szájától megvont falatok árát mágiyát érdemlő vacakokba fektesse.

A háborus könyvek tíndöklése és alkonya

— Mi van a háborus irodalommal? Az agyonrekiamozott Remarque csak veszik? Markovics Rodionnak, Rennek és Zweignek bizonyára megvan a rendes publikuma.

— Állandó publikuma ma egyetlen írónak sincs. A régi jó időkben a könyvvásárlók legbékésebb és legszimpatikusabb rétege az volt, amelyik kedvenc írójának minden megjelent munkáját besorozta a könyvtárába. Ma ez a fajta teljesen kivésztett. Az emberek arra kíváncsiak, akikről beszélnek. Az irodalmi érdeklődés többé nincs specializálva személyekre, vagy műfajokra. Az olvasó csak azt a könyvet veszi meg, amelyik egy-egy uralkodó irodalmi áramlat jegyében született. A memórák korszakában emlékiratokat vásároltak, ma pedig háborus könyveket és hadifogságreghényeket vesznek. Megjegyzem, hogy most már a háborus irodalmi láz is eltűnt, Remarque és Markovics Rodion letarolták az érdeklődés virágzó ágét, Zweigne, Renne és Emil Lušvigna már csak az utóregzésekből jutott.

veket, annál is inkább, mert a szubotícai könyvkereskedők nem is tartanak drága amatörkiadásokat. A legérdekesebb vevőm egy ismeri szubotícai igazgató, aki a volt Vajdaság területén megjelent könyveket gyűjti. Minden vajdasági író munkáját megvásárolja és borkölésben sorozza be a könyvtárába.

Nem kell a limonádé, de a nemes bor se

— Van-e még közönsége a szentimentális regénynek?

— Nagyon kicsi. Erdős Renée, Heimburg, Eyrstruh Natália és társai nem kellenek már a varrólányoknak, pedig rengeteg ilyen irányú munka jelenik meg különösen a német könyvpiacra, ami annak a jele, hogy Németországban még van talaja a Gartenlaube-nak. Sajátságos, de úgy van, hogy az élet, még a varrólányok élete is kíméletlenül átázott a szentimentális regények kised problémáin.

— Erdős Renée?

— Jugoszláviában elveszítette a publikumát. Könyvei egyáltalán nem fogynak.

— Ady?

— Nem kell. Azok, akik szeretik, már régen megvették különböző kiadásokban megjelent munkáit, utánpótlás pedig nincs. Természetesen nem a könyvekre, hanem a közönségre értem az utánpótlást.

A könyvesbolt puljtján érdekes véletlen következtében éppen egy napszitta Ady-kötet hevert. Szomorú, fakó és gyűrődött, mintha a könyvkereskedőnek az imént elhangzott szavait akarná illusztrálni.

Látszik, hogy hetekig, vagy talán hónapokig hevert a kirakatívveg mögött, amelyre ráütöttek a nap sugartai és irigyen szitták ki a betük fekete véret.

Debreczeni József

Megindult a harc a csehszlovák köztársaság elnöki székeért

A jobboldali sajtó elutasítja Benes elnökjelölését gondolatát

Prágától jelentik: A jövő köztársasági elnökének kérdése. Masaryk elnök emlékezetes újvi nyilatkozata és Peroutka publicista feltűnést keltő cikke után, élénk eszmecsere történt a sajtóban. Jellemző, hogy a prágai lapok s a vezető politikusok egyáltalán nem avatkoznak bele ebbe a vitába, amelyet Peroutka azzal a bejelentésével idézett elő, hogy Masaryk elnök utódjának Benest szeretné. Annál őszintebben és nyíltabban foglal állást a cseh agrárpárt vidéki sajtója. A »Havlickové kraje« című lap a következőket írja:

»Benes nem élvezi a nemzet többségének bizalmát. A nemzet többsége nincsen megelégedve azzal a móddal, amelyet Benes úgy a bepolitikában, mint a külpolitikában követ. Benes túl magasnak érzi magát, magasabban, mint amilyen tényleges pozíciója. Nem titok, hogy eszesen és titokban mindenféle tervek sző, csak hogy Masaryk utódja lehessen. Ezt maga az elnök is kívánja. Megjósoljuk azonban, hogy a tervek hiábavalóak. Állítjuk, hogy Benes sohasem lesz köztársasági elnök! A polgári pártok nagyon is jól fölismerék az ő és társainak szándékait. Azóta a köztársasági elnököt nem is választják meg, hanem a kormányzatot a nemzetiségiek választják meg.

okon kívül, akiket Benes és a Hradzin környezete az egyes polgári pártokban tart, nem találunk egyetlen jobboldali csehszlovák embert sem, aki Benes elnöksége mellett állást foglalna. A csehszlovák atmoszféra már ma is nehéz, de egyszerűen elviselhetetlenné válna, ha az ismert tervek megvalósulnának.

Hasonló szellemben ír a jobboldali Fronta, amely különösen Peroutkának azzal a véleményével bocsátkozik vitába, hogy a hivatalnokkormány számára nagyobb hatáskört kellene biztosítani az alkotmányban, arra az esetre, ha kénytelen lenné parlament nélkül kormányozni.

— Egyesek azt szeretnék — írja a lap — ha az eddigi elnök március 7-ikén lemondana és utódjait Benest ajánlaná. A nemzetgyűlés azonban Benest nem választaná meg elnöknek. Fel kellene tehát a parlamentet oszlítani. Ennek eszközüül hivatalnokkormányt kell kinevezni. A terv nagyon is átlátszó. A nép választott képviselőinek kell még idejében megtenniük a szükséges óvintézkedéseket a diktatórikus terv megvalósulása ellen.

CIRKUSZ

Vissza a rövid nadrághoz

Londonban hej, megalakult a Dress Reform Party vagy a Férfiöltözködés megreformálásának pártja. Ebben a pártban pártkülönbség nélkül helyet foglalnak az angol férfiak, konzervatívok, liberálisok, munkáspártiak, akik nemes feladatukul azt tűzték ki, hogy felszabadítják a férfiakat a divat zsarnoksága alól.

Helyes. Már épen itt van az ideje, hogy változtassunk a divacón, amelynek minden változás nélkül évtizedek óta rajjal vagyunk. A jelszó: *leuge*.

De most mentünk szépen sorjába. Mi az, ami fáj? A derék angol férfiaknak elsősorban az fáj, hogy a gyengébb nem az öltözködés terén már régóta követi azokat a szempontokat, amelyeket a higiénia előnyösnek fémjelzett. Vagyis: minél kevesebb ruha, sok levegő a bőrnek, napfény és szabad mozgás. A férfiak ezzel szemben még mindig ruhában járnak, elzárják a testüket a levegőtől és középkori kintőeszközökkel vesztik körül az izmaikat.

— Le vele! — kiáltotta a főmeg az alakuló ülésen. Le a ruhával, éljen a dekoltázs, a csupasz lábszár, a meztelen nyak és a többi. A Dress Reform Party pályázatát irt ki a reformruházkodás alapelveinek kidolgozására. Kérdés, mit vessünk le és mit vegyünk fel?

Terveimet a legnagyobb tisztelettel ezennel benyújtom a Dress Reform Party vezetőségének.

Kényelmetlenség szempontjából első helyen áll a kemény gallér. Maga a neve mutatja: kemény. A nyak béle van szorítva és a férfi a legnagyobb nehézséggel tudja fejét megfordítani. Azonkívül a piszkos gallér esztétikai szempontból is elvetendő. Az ember igen gyakran hall ilyen kifejezéseket: a gallérjánál fogva megragadta és kidobta.

Ha levetjük a gallért, ennél fogva senkit sem lehet galléron ragadni, legfeljebb kidobni, de a jövőben csak is a nyakánál fogva.

Később, esetleg a kényelem kedvéért a nyakat is levehetjük.

Jön a mellény. Hát erre aztán igazán semmi szükség nincs. Az ember nem tudja tőle kizagasztani a mellét. A mellényzebből sem divat már ízetni és egy tudós angol, akinek más dolga épen nem volt, kizagasztotta, hogy a mellény felhuzásával és levetésével egy évet dobunk el az életünkben hatvanéves korunkig. Ilyen számításal viszont megállapított, hogy az öltözködésre és vetkőzésre majdnem életünk negyed részét fordítjuk, míg a nők jóformán minden rizikó nélkül öltöznek és minden kockázat nélkül vetkőznek. A drága, gyenge női nem ilymódon negyed annyival többet él, mint az avult divat karmaiban vergődő férfi.

— Ezt azután fénylég nem lehet tűrni — mondta dr. Alfred Jordán, az egészségügyek nagyhirű tanára a Dress Reform alakuló gyűlésén. — A nő az öltözködéssel és vetkőzéssel nem pazarolja idejét, miért hát, ő mondja, miért pazaroljuk mi, a dolgozó férfiak?

Hát kérem direkte könnyű szalad az ember két szemébe. A gyűlésen azután teljesen levetkőztették a férfit. Megállapították, hogy ruhája százhetvenkétszer nehezebb, mint a nőé. Igaz viszont, hogy a feleség szahosználja még ennél is nehezebb, de viszont azt megint csak nem a nő viseli.

Uraim, nincs más hátra, mint követni a nőket: csak annyit viselni, mint egy modern hölgy, ami azt jelenti: nem viselni jóformán semmit.

Indítványozom tehát, hogy első sorban ne viseljék *önagsága* szabésszámláját. Kényelmetlen is, nehéz is, nagy is. A hosszú nadrágot is vessük el, viseljük rövidnadrágot. Ezzel tizenhét éves korban kapja a férfi az első rövid nadrágot, addig pedig megkülönböztetésül járjon hosszuban. Kérjük fel a walesi herceget, hogy kérésért merészségével yezesse be ezt a szokást a társaságokban.

A kabát legyen mélyen dekoltált, elől is hátul is és két keskeny pánt tartsa a testen. Diszítés a vállakon lehet többféle: csokor, bzsor, plissé. Szép a tunikaszerű zakko, vagy a tőgaformájú smoking apró fodrokkal beszegve és harangalakban pikirozva. És természetesen hosszú, kényelmes selyemharisnya. Kalap helyett, amely szorít, jobb a főkötő vagy fityula több színben. A szín kiválasztásánál óvatosan kell eljárni, például: zöld feljhez, csak zöld, vajfejűnek krémszín, agyalgyultnak lágy pasztellszín, a felszarvazott férfiaknak agancsbarna pehelykőnnű főkötő a legmegfelelőbb. Kijelentem, hogy ez az öltözködési mód hamarosan népszerű lenne, a mozgást nem gátolná a sok szűk nehéz szövetű ruha; az öltözet kiállításá pedig alig kerülne néhány dinárba.

Vesszük be kötényviseletet is, ez a leuge és könnyű kis ruhadarab megóvná a tőgát a piszkolástól.

Később azután egészen át lehetne térni a szoknyaviseletre, hogy a férfiakat ne tévesztthessék össze a nőkkel.

Felülvizsgálják a dunabánsági nagybirtokok szupermaksimumait

Avizsgáló-bizottság már megkezdte munkáját a Dunabánságban

Noviszadról jelentik: A földművelésügyi miniszter az ország északi részein levő nagybirtokok szupermaksimumának felülvizsgálására és a szupermaksimumok rendeltetésük értelmében való felhasználásának ellenőrzése céljából három bizottságot küldött ki, amelyek közül az egyik a dunai, a másik a szávai és a harmadik a drávai hátság területén fogja az ellenőrzési munkát végezni.

A földművelésügyi miniszter rendelete értelmében a kivézett bizottság néhány nappal ezelőtt megkezdte munkáját a dunai hátság területén. A bizottság tagjai: dr. *Ulmanski Száva* zagrebi mezőgazdasági egyetemi tanár elnök, *Jurics Szevén* zagrebi mezőgazdasági egyetemi tanár, dr. *Nikics Fedor* szubotici jogakadémiai tanár és dr. *Popovics* szubotici jogakadémiai tanárszék.

Jurics Szevén zagrebi mezőgazdasági egyetemi tanár a bizottság eddigi működéséről a *Napló* noviszadi munkatársának a következő részleteket mondotta:

— A földművelésügyi miniszter három bizottságot nevezett ki az ország északi részein levő nagybirtokoknak engedélyezett szupermaksimumok felülvizsgálására. Az utasítás ugy szól, hogy ezek a bizottságok tekintsék meg az egyes nagybirtokokat és személyes tapasztalataik alapján állapítsák meg, vajjon a szupermaksimumokat arra a célra használták-e fel a nagybirtokosok, ahelyett eddra engedélyezték azokat. Amennyiben a szupermaksimumokat céljainak megfelelően használták fel, a bizottságok meg kell állapítani, hogy

milyen terjedelemben és milyen sikerrel történt a szupermaksimumok felhasználása.

A bizottságoknak munkájukról részletes jelentést kell szerkeszteniük és meg kell tekinteniük minden nagybirtokot, ahol 521 holdon felül szupermaksimumot engedélyeztek a tulajdonosnak.

A szupermaksimumokat indyalevőleg mezőgazdasági, ipari, állattenesítő, főleg lótenyésztési és tejgazdasági célokra engedélyezték.

A dunai hátság területén működő bizottság, dr. *Ulmanski Száva* zagrebi mezőgazdasági egyetemi tanár vezetésével, néhány nappal ezelőtt megkezdte a működését és eddig dr. *Dungyverszki Gedeon* noviszadi nagybirtokos, *Dungyverszki Gyorgye* noviszadi és kulpini nagybirtokos, *Dungyverszki Bogdán* sztaribecsei és szrbóhráni nagybirtokos, *Dungyverszki Jásó* szrbóhráni és *Dungyverszki Szevén* szrbóhrán-vidéki nagybirtokos szupermaksimumait tekintette meg. A bizottság működésének eredményéről a dunai bánt hivatalnak tesz jelentést, amely a jelentést felterjeszti a földművelésügyi miniszternek.

A bizottság Noviszadról kedden Beeskoreken át Vrsacra utazott, ahonnan Csókára megy és a Léderer-féle nagybirtok szupermaksimumát vizsgálja felül. Innen Szubotícára és Szomborba megy a bizottság, amelynek munkája körülbelül nyolc napig tart.

Párhuzamosan a dunai hátság területén folyó ellenőrző munkával megkezdődött a bizottságok munkája a szávai hátság, valamint a drávai hátság területén.

Lanyha érdeklődés mellett folynak a Népszövetségi Tanács tárgyalásai

Enyhítették Genfben a rendőri intézkedéseket

Genfből jelentik: A Népszövetségi Tanács keddi ülésnapja sem keltett nagyobb érdeklődést. A hétfői szigorú rendőri intézkedéseket enyhítették és kedden már csak egy-két rendőrt lehetett találni a Népszövetségi palota körül.

A délelőtti ülésen Henderson angol külügyminiszter javaslata volt napirenden, amely a népszövetségi egyezségokmány módosítására és a Kellogg-paktum háboruellenes kötelezettségének az alapszabályokba való felvételére irányult. A javaslatot mint előadó Grandi olasz külügyminiszter ismertette, majd Briand francia külügyminiszter és Schubert német külügyi államtitkár rövid beszédben foglaltak állást a javaslat mellett. A tanács véleményező bizottságot küldött ki, amely február végén fog összeülni az alapszabálymódosítás megjelítésére.

A tárgysorozat következő pontja a magyar-román optánsperék ügye volt, amely csak formálisan szerepelt a napirenden és a tanács minden vita nélkül úgy határozott, hogy a folyamatban levő hágai tárgyalásokra való tekintettel az optáns ügyek tárgyalását ismét elnapolja.

Schubert német külügyi államtitkár indítványára

kimondotta a tanács, hogy február 17-ikére összehívja a nemzetközi vámfegyverszüneti konferenciát, amelyen huszonhat kormány megbízottai fognak részt venni, huszonöt európai állam és Kuba delegátusai.

Henderson mint a behozatali és kiviteli tilalmak és korlátozások felülgészítése ügyében összehívott párisi konferencia előadója, bejelentette, hogy a párisi konferencia teljes kudarccal végződött, aminek oka Lengyelország és Csehszlovákia magatartása volt, mert ez a két állam nem akart hozzájárulni az egyezménytervezethez.

Általános derűtlenség fogadta ezután Briandnak azt a kérdését, hogy miképp áll az új népszövetségi palota építésének ügye. Az a nemzetközi torony, amelyet most felépítenek Genfben — mondotta Briand — feltűnően hasonlít a hábeli toronyhoz, amely tulajdonképpen sohasem készült el. De nem kisebb derűtlenséget keltett sir Eric Drummond népszövetségi főtitkárnak az a válasza, hogy a francia külügyminiszter aggodalma teljesen alaptalan, mert a genfi torony egyszer tényleg el fog készülni.

A vámfegyverszüneti konferencia elnöke híre szerint Molke báró volt dán külügyminisztert fogják megválasztani.

„A nevelés feladata egyenlően hárul az egyházra, a családra és az államra“

A pápa enciklikája az iskolaügyről

Rómából jelentik: A pápa enciklikát adott ki, amelyben a nevelés kérdésével foglalkozik. Megállapítja, hogy a nevelés feladata egyenlően hárul az egyházra, a családra és az államra. Különösen fontos a családi nevelés, amelynek teljes harmóniában kell állnia az egyházi neveléssel. Elítéli a pápa a különböző nemű gyermekek közös oktatását.

Az enciklika ezután az állam és a nevelés viszonyával foglalkozik. Az állam joggal megkövetelheti, hogy az ifjúság ismerje polgári és nemzeti kötelességét, azonban igazságatlan és megengedhetetlen dolog az, hogy az állam monopolizálni akarja a nevelést és a közoktatást és arra kényszeríti a szülőket, hogy gyermekeiket állami iskolákba járassák.

A pápa ezután sajnálkozását fejezi ki afölött, hogy a túlzott nacionalizmus szelleme egyre süröbben nyilvánul meg. Megjegyzi, hogy azt a katonai fegyelmet, amelyen most az ifjúságot nevelik, bizonyos határok közé kell szorítani. Nem szabad összetéveszteni az erőt az erőszakkal. Sajnálkozását fejezi ki a pápa afölött,

hogy az utóbbi időben olyan nagy fontosságot tulajdonítanak a testi nevelésnek, az atlétizmusnak. Találkoztunk ezzel már az ókorban is — mondja az enciklika — de akkor is a dekadencia jele volt. Ezután a materialista szellemű pedagógiát ítéli el a pápa, mert ez a pedagógia nem ismeri el az eredendő bűnt és az isteni kegyelmet. Megrója az ifjúság nemi felvilágosítására irányuló modern törekvést, mert szerinte a felvilágosítás egymagában nem alkalmas arra, hogy az ifjúságot a bűntől távol tartsa. Az egyház néha maga sem zárkózott el a nemi felvilágosítás elől, de csak akkor, ha erre szükség volt.

Ezután a világi iskolák intézménye ellen foglal állást, mert ezek a vallástalanságot tenyésztik ki. Az sem engedhető meg, hogy katolikus gyermekek egyes iskolákba járjanak, ahol nem katolikus gyerekekkel együtt nem katolikus tanárok oktatják őket. Végül a ponyvairódom, bizonyos mozdídarabok és bizonyos rádióelőadások veszedelme ellen emel óvat a Szentatyá.

Bugarszki Tódor bánási pénzügyigazgató Szuboticán

A szuboticiai házadó-kivetések ellen beadott felebbezéseket valószínűleg Szuboticán fogják tárgyalni

Bugarszki Tódor, a dunai bánáság pénzügyigazgatója hétfőn egész nap Szuboticán tartózkodott. A pénzügyigazgató délelőtt érkezett Noviszadról és megérkezése után nyomban felkereste hivatalában Grabovac Szeptán szuboticiai adóigazgatót, akivel hosszasan tanácskozott. Bugarszki szuboticiai látogatása hivatalos jellegű és célja az volt, hogy ellenőrizze az állami adóigazgatóság működését az állami adók behajtása terén, mert, mint ismeretes, január elsejétől kezdve az állami adóigazgatóság vette át a városi adóhivataltól az állami adók behajtását.

A báni pénzügyigazgató a szuboticiai adóigazgatóság főtisztviselőivel ellátogatott a városházára, ahol az első emeleti helyiségekben hivatalvizsgálatot tartott és végignézte, milyen módon fizetik be az adókat. A pénzügyigazgató tapasztalataival teljesen meg volt elégedve, mert az állami adóigazgatóság lényegesen leegyszerűsítette az adófizetés adminisztrációját. Grabovac Szeptán biztosította a pénzügyigazgatót, hogy az állami adóknak az adóigazgatóság által való behajtása teljes sikerrel fog járni. A Vajdaságban a szuboticiai adóigazgatóság volt az első, amely megkezdte az állami adók behajtását és az itteni eredménytől függ, hogy államosítani fogják-e az egész Vajdaságban az állami adóbehajtást. Ha a szuboticiai kísérlet május elsejéig beválik, akkor még ebben az évben Szomborban, Noviszadon, Becksereken, Szentán, Kikindán és a többi helyeken is állami kezelésbe veszik az állami adók behajtását.

Grabovac Szeptán adóigazgató

az adóigazgatósághoz tíz új tisztviselő kinevezését kérte

tekintettel arra, hogy a munka jelentősen megnövekedett és már most nagy nehézségekbe ütközik a csekély számu tisztviselői karral ellátni a munkát. A pénzügyigazgató megígérte, hogy ilyen értelemben fog referálni a pénzügyminiszternek és intervenálni fog annak érdekében, hogy a szuboticiai adóigazgatóság minél előbb megkapja a tíz tisztviselőt.

A szuboticiai adóigazgató ezután részletesen informálta a pénzügyigazgatót a házadó-kivetésekről és a beérkezett felebbezésekről. Közölte az adóigazgató, hogy

ötezeröt száz felebbezés érkezett be a házadó-kivetések ellen.

Az adótörvény értelmében az adófelebbezéseket a bánáság székhelyén kell tárgyalni, ami azt jelenti, hogy ötezer szuboticiai adófizetőnek, akik felebbezettek, Noviszadra kellene menni adótárgyalásra. Mivel ez igen költséges volna, bizonyos, hogy a felebbezők nagy része nem menne el a noviszadi tárgyalásra és így felebbezésének nem volna gyakorlati jelentősége.

Abban az esetben, ha az ötezeröt száz adófizetőnek mégis Noviszadra kellene menni, ez több, mint hatszáz ezer dinárba kerülne.

Grabovac Szeptán adóigazgató közölte a pénzügyigazgatóval, hogy a szuboticiai adófizetők és képviselőket tagok körében mozgalom indult annak érdekében, hogy az adófizelési bizottság ne Noviszadon, ha-

EDISON BELL PENKALA

Képviselőt:

His Master's Voice, Columbia

GRAMOFONOK

LEMEZEK

Művészi és tánc

ALTERNO-RELAIS

GRAMOFONOSZTÁLY, NOVISAD

TELEFON 24-14, 24-87

nem Szuboticán tárgyalja le a felebbezéseket. Grabovac kérte a pénzügyigazgatót, hogy honorálja a szuboticiai adózók kérését. Bugarszki Tódor pénzügyigazgató kijelentésére helyezte, hogy a kérést a pénzügyminiszter elé terjeszti.

Bugarszki Tódor hétfőn éjszaka Beogradba utazott, ahol megjelenik Letica Dusan pénzügyi segédminiszternél, akit informálni fog szuboticiai tapasztalatairól, valamint a bánáság pénzügyigazgatási viszonyairól.

Megtanult célbalőni, hogy megölhesse a férjét

Ötvenegy férjgyilkosság volt tavaly Szajnamegyében

Párisból jelentik: A szajnai esküdtsek előtt a múlt évben negyvenhét férjgyilkos asszony állt vádlottnak. A vádlottak egy részét felmentették, vagy pedig enyhén ítélték el. A gyilkos asszonyok között alig akad olyan, aki súlyos felegyházást kapott. Sokan az esküdtsek enyhességének tulajdonítják, hogy annyi férjgyilkos asszony kerül az igazságszolgáltatás elé. A tavalyi év férjgyilkosai statisztikája azonban nem teljes a negyvenhét gyilkos asszonnyal. Még négyen vannak, akiknek ügye csak most januárban kerül majd tárgyalásra. Ezek között nyilván a Désotrat-házaspár véres tragédiája a legérdekesebb. A gyilkos asszony a jövő héten áll az esküdték elé. Georges Delavente, Páris egyik leghíresebb ügyvédje védi a férjgyilkos asszonyt.

Az ügyvéd elmeorvosok kihallgatását kéri majd a tárgyaláson, mert azt akarja bizonyítani, hogy Désotrat asszony különös lelki átalakuláson ment keresztül, amikor elszánta magát a gyilkosságra.

— Páris egyik legjelesebb ideggyógyosa megvizsgálta a vizsgálati fogságban védenem, — jelentette ki a tárgyalás előtt az újságíróknak Delavente. — Az ideggyógyos határozott formában fogalmazta meg véleményét, amelyet már a pör irataihoz csatoltan. Analízisében kimutatta, hogy Désotrat asszony évek óta érezte férje mellett, hogy minden szabad életnyilvánulását brutálisan elnyomják. Ez az érzés halálfelelemmé növekedett. Félcímét még jobban fokozta, hogy férje állandóan revolvert tartott a párna alatt. Tulajdonképpen védekezés volt az asszony részéről, amikor ő sötétte el a revolvert ahelyett, hogy beárta volna, amíg férje teszi ugyanezt.

Az történet ugyanis, amit Désotrat asszony töredelmesen megvallott a vizsgálóbíró előtt, hogy háromévi házasság után Désotrat urnak, aki illatszerekkereskedő volt, az a különös ötlete támadt, hogy revolvert vásárol.

— Minek nek a revolver? — kérdezte Désotrat asszony aggódva a férjétől.

— A tolvajok és a betörők ellen — felelt az illatszeres.

Az asszony szerint ettől az időtől kezdve fokozatosan pokollá vált az életük. A fekete szakállas Désotrat ur éjszakánként ijedten felrezzent minden padlóreccsenésre és azt hitte, hogy jön a betörő. Minden este lefekvés előtt sorra kinyitogatta a szekrényeket és megvizsgálta, hogy nem lappang-e bennük valaki. Letérdelt és az ágy alá kémlelt, nem ott bujt-e meg a bandita.

— Férjem esztelen rettegése lassanként átragadt énrám is, — vallotta az asszony. — De most már attól félttem, hogy egyszer, ha felriad álmából, engem néz rablónak és lelő, mint egy kutyát. Borzalom volt az életem. A revolver minden éjjel ott volt az ágyban a párna alatt. Férjem néha édes szavakat sutfogott a

párnán, máskor rémülten ordított. S a revolver néha alulról nyomta a fejemet.

Ezek után *Leontina Dösöt* az asszony elhúzóztatta, hogy megtanul célbalőni. Azt mondta férjének, hogy ő akarja majd lelőni a betörőt: ezért akarja elsajátítani a célbalövés tudományát.

Juliusban szorgalmasan járt az asszony egy lövész-professzorhoz, majd amikor hét céllovészeti leckét vett, bemutatta férjének, memyire haladt a céllovészethoz.

Félt, amikor a férje nyitogatta a szekrényeket és a betörőt kereste. Léonitné nyolc lépésről célzott és lőtt. Kétszer egymásután lőtt. Mind a két golyó talált. A célpont az illatszerek háta volt. Dösöt ur pillanat alatt meghalt.

HIREK

Excelsior

— Longfellow —

*Az él hullatja látyoldát,
Egy ember megy a tájon át,
Lába alatt ropog a hó,
A kezében egy lobogó
Excelsior!*

*Arca sötét, de két szem,
Mintha egy penge fénylne.
Mint egy nagy ezüst trombitát
Hallani hogy egy hang kúdul,
Excelsior!*

*Kis házak ablaküvegén
Látszik hogy csillog át a remy,
De messze lenn gleccser ragyog
S ajakán sóhaj anidalg
Excelsior!*

*Figyelmezteti egy öreg:
Vigyázz a szoros eltemet,
A tólyó ágya mély nagyon,
S trombita zeng lel a havon:
Excelsior!*

*Ó várj — szólt a lány — el ne menj,
Hagyd még fejed a keblemen
Két szeméből a könny tetolyt
De ő sóhajva válaszolt:
Excelsior!*

*Korhadó ágra ne bizz soha,
Vigyázz, szörnyű a lavina,
Egy vén paraszt így bucsuzott
S a levegőben hang uszott:
Excelsior!*

*Az él sötét, a szél susog,
A Kegyes Bernardinusok
Ép imájukat mormolák
S egy hang zúgott a légen át
Excelsior!*

*Hű kutyáruk a lég közt
Egy holttestembe ütközött
Keze hideg akár a hó,
De benne van a lobogó
Excelsior!*

*A homály szürke, fénytelen,
Ő tekszik itt élettelen
S mint fölántult borsona
Most megszólal az ég maga:
Excelsior!*

AMBRUS BALÁZS

VÁROSI SZÍNHÁZ. Kedden, január 21-ikén és szerdán, január 22-ikén a berlini »Kék madár« groteszk kabaret teljes együttesének vendégjátéka. Mindkét este új műsor.
Jegyelővétel csütörtöktől, január 16-ikától a színházi pénztárnál.

— **Popovics Dáka** bán visszaérkezett Beogradból. Noviszadról jelentik: Popovics Dáka bán kedden reggel visszaérkezett beogradi hivatalos utjáról. A bán a délelőtt folyamán elfoglalta a hivatalát és fogadta az újvívi üdvözlésre jelentkező bání osztályfőnököket, tanácsosokat és a tisztviselőket egyéb tagjait.

— **Kinevezés.** Popovics Dáka bán Jovanovics Miodrag joggyakornokot, a noviszadi folyamhajtási válatot volt tisztviselőjét, az irigi szolgabírószághoz politikai segédfogalmazónak nevezte ki.

— **Az új kikindál rendőrfőkapitány** átvette hivatalát. Kikindáról jelentik: Medzilhracky Nikola, az újonnan kinevezett kikindál rendőrfőkapitány hétfőn vette át hivatalát Makszimovics Milán eddigi rendőrfőkapitánytól.

Esőben, szélben, hóban

NIVEA-CREME

A szél és a rossz idő, hideg és nedvesség arcboréból állandóan rendkívül fontos éltető anyagokat vonnak ki és elősegítik ezzel a korai ráncokképződést. Bőrnek azonban szabad levegőre van szüksége és a Nivea-krém megőrzi az időjárás káros behatásaitól. Csak a Nivea-krém tartalmazza a borrel azonos Eucerin-et: ezen alapszik hatása is, mert ez megőrzi a bőr érzékeny szöveteit a kiszáradástól és elejét veszi a ráncokképződésnek. Örizzze meg fiatalos arcát a Nivea-krém mindennapi használatával.

3, 5, 10 és 22 dináros dobozok.
9 és 14 dináros tubusok.

Jugoszláviai lerakat:

Jugosl. P. Beiersdorf & Co. d. s. o. j.
Maribor — Meljska cesta 56.

— **Ilic Zsivojin** lett a szuboticei vasutigazgató helyettese. Beogradból jelenti az Avala: Öfelsége Alekszandar király a közlekedésügyi miniszter javaslatára a miniszterelnök meghallgatása után nagyarányú kinevezéseket eszközölt az államvasutak tisztviselői körében. Így többek között Ilic Zsivojint, a beogradi vasutigazgatóság építési osztályának eddigi főnökét Szuboticeára vasutigazgatóhelyettesé. Sztojanovics Zsivojin eddigi sztarifutóki vonalfelügyelőt pedig Pasicevóra vonalfelügyelővé nevezte ki.

— **Be kell adni a kereseti és forgalmi adóvallomásokot.** A szuboticei adóigazgatóság felhívja az érdekelteket, hogy február 5-ikéig feltétlenül nyújtsák be kereseti és forgalmi adóvallomási ivateket, mert ellenkező esetben a kivetendő adó három, illetve tíz százalékkal megnövekszik. Az adóigazgatóság főleg arra figyelmezteti az adózókat, hogy adóvallomásuk benyújtásával ne várjanak az utolsó napokra.

— **A szuboticei rendőrfőnök** Beogradban. Miháldzsics Sztanoje szuboticei államrendőrségi főnök szerdán reggel hivatalos ügyben Beogradba utazik.

— **Kinevezték a dunabánsági hivatalok fegyelmi bíróságát.** A bán kabinetiroda jelentése szerint Popovics Dáka bán kinevezte a bání hivatalok fegyelmi bíróságát és a kinevezéseket Zsivkovic Petar miniszterelnök-helügyetminiszter most jóváhagyta. A fegyelmi bíróság illetékes minden bání és bánási tisztviselő fegyelmi eljárása ügyében. A fegyelmi bíróság elnöke Djaja Negozsláv bání tanácsos, a közigazgatási osztályfőnök helyettese lett. A bíróság tagjai a bání tanácsosok közül Markovics Ljubomir, Mirkovics Djura, dr. Zubkovic Pavle, Lederer Dragutin, Zsivkovic Danilo, a bání titkárok közül dr. Jagodics Jován, Pucics-Dragojevic György, Vuics Milán és Lazarevics Milos, a bání egyéb tisztviselők közül Karavidics Koszta, Ivkovic Dusan és Djurics Marinko. A fegyelmi bíróság ügyészét és jegyzőkönyvvezetőit a legközelebbi napokban nevezi ki Popovics Dáka bán.

— **Új tisztviselő a szuboticei adóigazgatóságon.** A pénzügyminiszterium a szuboticei adóigazgatósághoz gyakornok-tisztviselőnek nevezte ki Kakrdzsics Alekszandart. Az új tisztviselő kedden elfoglalta hivatalát.

— **A Dobro Delo új tagjai.** A Dobro Delo jótékony egyesület tovább folytatja működését és naponta több tag és adomány érkezik. Kis Lajos földbirtokos 500 dinárt, Todorovics Franja özvegye 300 dinárt, Szkala Simon 100 dinárt. Temetkezési egyesület mint szövetkezet 300 dinárt, Szent István temetkezési egyesület 300 dinárt, Szent Rókus temetkezési egyesület 200 dinárt adományozott a Dobro Delonak. Tagoknak jelentkeztek Protics Márkó lelkész, Lepedát és Jovanovics, Petyerity Dániel, Presics Misko, Presics Joszip, Duhics Máté, Dulics Luka, Radvanszki Mate, Vujkovic Paja, Vukovics Mihajlo, Miháldzsics Zsárkó, Sztantics Joszip, dr. J. Vuics, dr. Polkepovics Antun, dr. Padjen Mata, dr. Vágó Ilona, dr. Knezevics Lazo, dr. Sen Laron Vera és Csabatorov Oszvald. A Dobro Delo népkönyvtár naponta többszáz ebédet osztanak ki a szegények között.

— **Autobúszszerencsétlenség** Budapesten. Budapestről jelentik: Kedden délben az Andrassy-ut és a Bajza-ucca sarkán megdöbbentő autobúszszerencsétlenség történt. A tizenegyes jelzésű autobúsz az Aréna-ut felől az Oktogon felé haladt, amikor a Bajza-uccából Horváth Valéria huszonhárom éves nevelőnő át akart haladni az uttesten. Az autobúsz vezetője az utkereszlezésnél fékezett. A leány azt hitte, hogy az autobúsz meg fog állni, amikor azonban az autobúsz tuljutott az Oktogon téri utkereszlezésen, a sofőr rákapcsolt, úgy hogy a nehéz jármű magával kapta a szerencsétlen nevelőnőt, aki a kerekek alá került. A hatalmas autobúsz alól csak a tüzőlők tudták kiszabadítani az eszméletlen nőt, akit reménytelen állapotban a kórházba szállítottak.

— **Ismét titkárt választ a noviszadi ipartestület.** Noviszadról jelentik: A noviszadi ipartestület titkári állása ismét megüresedett. Rövid néhány hónap alatt három titkárt választottak, legutóbb Cseszjarevics Joszip vrsaci magántisztviselő lett az ipartestület titkára, azonban Cseszjarevics is lemondott. A titkárválasztást szerdán tartják meg.

— **Kinevezte az igazságügyminiszter** az újságírók és lapkiadók közötti ügyekben itélkező választott bíróságok elnökét. Beogradból jelenti az Avala: Az igazságügyminiszter a jugoszláv újságíróegyesület kérésére az újságírók és lapkiadók jogviszonyát rendező szabályrendelet alapján kinevezte az újságírók és kiadók között felmerülő vitás ügyekben itélkező választott bíróságok elnökét. Az igazságügyminiszter Beogradban, Zagrebban, Ljubljában, Szarajevóban, Noviszadon, Osztyeken és Szkoplieban egy-egy törvényszéki bírót nevezett ki elnöké és elnökhelyettesé. Noviszadra elnöké Marics Branisláv, helyettesé dr. Gavela Alekszandar törvényszéki bírót nevezte ki az igazságügyminiszter.

— **Tanítói áthelyezések és kinevezés.** A közoktatásügyi miniszterium értesítette a szuboticei tanfelügyelőséget, hogy Vidákovics Mara tanítónőt Szuboticeáról Karavukovóra, Begovics Milán tanítót és Begovics Angyelka tanítónőt Vojnicáról Szuboticeára helyezte át. Szuboticeára egy új tanítónőt is nevezett ki a közoktatásügyi miniszterium Krainovics Zagorka személyében.

— **A noviszadi zsírszódás** merénylő bűnygyében február 13-ikán fogják megtartani a főtárgyalást. Noviszadról jelentik: A noviszadi törvényszéken február 13-ikára tűzték ki Lavirac Mária bűnygyének főtárgyalását. Lavirac Mária, mint ismeretes, zsírszódával lefontotta Ivanovics Milán magántisztviselőt. A törvényszék január 4-ikére már kitűzte a tárgyalást, de azt el kellett halasztani, mert Ivanovics nem jelent meg a tárgyaláson.

— **Szilveszter-est Szomborban.** Szomborból jelentik: Szomborban hétfőn vidám hangulatban ünnepelték a pravoszláv Szilveszter-estét. A szokolgyesület műsorral egybekötött Szilveszter-estet rendezett. A műsor keretében különböző tornaszámokat mutattak be, amelyeken különösen Ivanovics Iván, Jovin Boriszláv és még több ismert tornász aratott nagy sikert. A szokolgyesület estélyén nagyszámú előkelő közönség vett részt.

— **Feljelentette önmagát egy községi végrehajtó.** Noviszadról jelentik: A noviszadi törvényszék vizsgálóbírdja előtt kedden megjelent Grujics Milutin sztarifutóki községi végrehajtó és bejelentette, hogy ezer dinárt sikkasztott. Grujics ellen megindult az eljárás.

— **A noviszadi orosz Matica** közgyűlése. Noviszadról jelentik: A noviszadi orosz Matica január 16-án tartja rendes évi közgyűlést a Miletics Szvetozár-uccai elemi iskolában.

— **Gyilkos gimnazista.** Weimarból jelentik: Greiz szászországi városka határában hétfőn délután gyilkosság történt, amelynek tettese Reinhold Erik tizenöt éves gimnazista. A nyomozás megállapította, hogy a fiatal diák biciklizni ment egy tizenéves barátjával Sencker Rudolfnal. A két fiú összeveszett azon, hogy melyikük vezesse a kerékpárt, mert csak egy biciklijük volt. A veszekedés hevében Reinhold szíven szurta barátját, akit pár óra múlva találtak meg holtan az országúton. A gyilkos diák megszökött és csak a csehszlovák határon sikerült letartóztatni.

— **Topola közelében ismeretlen utonállók véresre vertek egy vrbászi fuvarost.** Topoláról jelentik: Kartas János vrbászi fuvaros a Reich és Friedmann vrbászi cég alkalmazottja szombaton éjjel áruval megrakott kocsi-jával Topoláról Baisa felé igyekezett. Néhány kilométernyire Topolától utonállók vették körül a kocsit és pénzt követeltek Kartas Jánostól. A fuvaros kijelentette, hogy nincs pénze, mire a rablók lerángatták a kocsi-ról, botokkal és revolveraggal véresre verték, majd átkutatták a kocsit, de semmit sem vittek magukkal. A járőrelők akadták rá a nagy vértócsában eszméletlenül heverő fuvarosra és beszállították a topolai kórházba, ahol kedden nyerte vissza eszméletét. A csendőrség kihallgatta a sebesültet, aki elmondotta a rablótámadás körülményeit, de a tettesekről nem tudott személyileg adni. Az utonállók a kocsin lévő árut valószínűleg azért nem vitték magukkal, mert az áruelőnk lehetett volna. Kartas kedden elhagyta a topolai kórházat és Novivrbászra utazott, ahol házi kezelésben maradt. A csendőrség széleskörű nyomozást indított a tettesek kiderítésére.

ORION normalizált rádiócsövekkel tökéletes a vétel!

— A szerb mezőgazdasági szövetség új tagjai. Noviszadról jelentik: A szerb mezőgazdasági egyesületek noviszadi szövetsége legutóbbi választmányi ülésén újabb egyesületek tagfelvételi kérvényével foglalkozott. A szövetség felvette tagjai sorába a vilováji, a crepanjai, a maradical, a pozsaveváci, a melencei és a negoszláviai mezőgazdasági egyesületeket.

— Vrsac népesedési statisztikája. Vrsacról jelentik: Vrsac kedvezőtlen földrajzi fekvésénél fogva már évek óta lassu gazdasági visszafejlődésben van. Ez a folyamat a népesedési statisztikában is kifejezésre jut. A születések és halálozások statisztikája az utolsó tíz évben világosan mutatja a népesedési csökkenést. 1921-ben 825, 1922-ben 808, 1923-ban 689, 1924-ben 614, 1925-ben 687, 1926-ban 602, 1927-ben 633, 1928-ban 546, 1929-ben 575 volt a születések száma. A halálozási statisztika ugyanezekben az években a következő: 527, 702, 688, 670, 525, 571, 583, 584, 689. A természetes szaporodás 1929-ben tehát 50 főre rug, viszont az előző években a halálozási arány szám nagyobb volt, mint a születések száma. 1929-ben Vrsacon 222 házasságot kötöttek, az 1922. évi 297 házasságkötéssel szemben.

»DAMA«

fehérnemű és kézimunka szalon

Elvállal női-, férfi- és gyermekfehérneműt a legolcsóbb árban

Monogrammozást és drukkolást vállalunk
TOLSTOJEVA ULICA 21
Kenyérgyár ucca

— A palicsi kaszinó új vezetősége. A palicsi kaszinó a napokban tartotta meg rendezésvégi közgyűlését, amelyen a régi vezetőség felmentése után a következő új vezetőséget választották meg: Elnök Zsorzs Andrija, a palicsi földműves iskola új igazgatója, alelnök Kmetz Andrija kereskedő, titkár Percsics Lajos államvasuti főtisztviselő, pénztárnok Flórián Béla hivatalnok, gondnok Kanyó Béla tanító, ügyész dr. Veréb Gyula ügyvéd. A választmány tagjai: Toricelli Angelo, dr. Mardesics Luka, Stadler Aurél, Jovanovics Milorad, Gavrilov Gyurica, Erdélyi János, Stein Mór, Csicsila N., Tomicsics Sztanko, a villanytelep forgalmi főnöke, Heblein Jozsip, dr. Koch Árpád és Jaramazovics Lajos. A felügyelőbizottság tagjai: Vratán Nikola, Schulhoff Albert és Zsák József. A kaszinó választmánya a közeli napokban már ülést tart és azon nagyarányú programot dolgoznak ki a palicsi társadalmi élet fellendítésére. A kaszinó helyiségeit a Krnyajski-féle vendéglőből a Novákovic-féle kisvendéglőbe helyezték át és a mulatságokat és társasösszejöveteleket már itt fogják rendezni.

— A bíróság elrendelte a csődöt a noviszadi Vojvodina Bank Részvénytársaság ellen. Noviszadról jelentik: A noviszadi törvényszéken kedden délelőtt foglalkoztak a Vojvodina Bank részvénytársaság ellen benyújtott csőd kérvénnyel. A bíróság a csődöt elrendelte és csődöt megmondhokká dr. Matic Milán ügyvédet, csődbiztosnak pedig Levakovics Mátyás törvényszéki bírót nevezte ki.

— Egy kassai ügyvéd özvegyének fantasztikus öngyilkossága. Kassáról jelentik: Borzalmas és fantasztikus módon követett el öngyilkosságot egy kassai urlasszony, özvegy Kemény Béláné, egy gazdag kassai ügyvéd özvegye. Az asszonyon az utóbbi napokban hisztérikus idegesség tünetei mutatkoztak. Este hat óra körül egyedül maradt a lakásban és ekkor kiszedte a fehérneműt a szekrényből és az asztalra rakta. A szekrényben benzinnel és petrolummal leöntött rongyokat gyömöszölt, majd a petrolumot és a benzint meggyújtotta és beállott az égő szekrénybe. A házbeli háromnegyed hét óra körül vették észre, hogy fojtó füst árad ki Keményék lakásából. Mivel a csengetésre senki sem nyitott ajtót, feltörték a lakás ajtaját és akkor látták, hogy a hálószobáig ég. Azonnal értesítették a tűzoltókat, akik eloltották a tüzet. Amikor az égő szekrény ajtaját felnyitották, ott találák holtan Kemény Bélánét. A szerencsétlen asszonyt a tűz teljesen összeégette, ruhája leperzselődött és az egész nő csak alakatlan tömeg volt. A tűzoltó, aki a szekrényt kinyitotta, a látványtól elájult. A rendőri nyomozás kétségtelenül megállapította, hogy az öngyilkosságot Keményné pillanatnyi elmezavarásban követte el.

Pravoszláv Szilveszter

Szoboticán a jókedv és a hangulat jegyében zajlott le a pravoszláv Szilveszter. Nemcsak pravoszlávok vettek részt a mulatságon, hanem más vallásúak is, azok is, akik egyszer már megünnepelelték Szilveszter apó kedélyes születésnapját. Utóbbiak »Ugyis csak egyszer élünk« csatakiállással nyugtatták meg háborgó lelkiismeretüket és lejárították újból az egész műsört a dzszebenddel, énekszámokkal és groteszk táncokkal együtt. Akik még nem ünnepelelték, azok friss erővel indultak a küzdelembe és derekasan megállták a helyüket fél három-két óráig. Azután többnyire már csak ülni tudtak. Voltak azután olyanok is, akik az első Szilveszteren lustaság, kedvetlenség vagy technikai akadályok miatt nem vettek részt és egyenesen spóroltak erre az éjszákra, hogy pótolhassák a mulasztottakat. Szóval a Szilveszter szobotcai reprize várokozson felül sikerült, sőt sok tekintetben színesebb és impozánsabb volt magánul a premiérnél is.

Volt jókedv, mulatás, malac, kéményseprő, vídám nő, sőt pirosarcu részegemberek is csapatos-tól fordulnak elő az uccákon a kora hajnali órákban.

A Városi Színház hangversenytérképében a szubotcai szerb Jótékony Nőegylet rendezett szilveszteri mulatságot, amely anyagilag is, erkölcsileg is a lehető legjobban sikerült és mint egy szabályos bűli beszámoló: közölné: »a tánc a késő reggeli órákig a legjobb hangulataiban tartott«. Pontosan tízenkét óra körül elaludtak a villanyok, a sötétség nagy gaudiumot okozott és még emelkedettebbé tette az amúgy is kellemes hangulatot.

A szilveszterezők zöme ezúttal is a kávéházakban adott találkozókat egymásnak. Már kilenc óra tájban gyülekezett a szilveszteri publikum, amely minden szubotcai kávéházat zsúfolásig megtöltött. Kilenc óra után még csak a nyárspolgárok szőld barna abszintja, a kapuciner járt, vagy a legjobb esetekben is csupán a komoly, méltóságigteljes feketében volt némi forgalom, tízenegy óra körül azonban már javában folyt a tánc, emelkedettebbé vált a hangulat és éjjelkor már mindenki benne volt a gondtalan mulatozás és magafelédkezés egyenesében.

Az új esztendő első percében természetesen megjelent a kéményseprő is, gondosan bekormozott órdzsigal, mintha tükör előtt kente volna szét magát a rentális kefével. A fekete vendég mindenütt bombasikerrel dicsőíthetett, a jókedvű szilveszterezők szét akarták tépni seprőstől és kormostól. Éjjel után egymástól durrogtak a pezsgősüvegek, vídám költő járta, majd modern táncokra került a sor és a szubotcai kávéházakban még a hajnali órákban is tangázó és charlestonozó párok lepték el a parkettet.

A repriz sikerült.

(d.)

— A dunabánsági polgári iskolai tanárok egyesületének ülése. Noviszadról jelentik: A dunabánsági polgári iskolai tanárok egyesületének választmánya hétfőn Noviszadon ülést tartott, amelyen Lokac Jozsip becskeréki polgári iskolai igazgató elnökölt. Az ülésen több fontos pedagógiai kérdést vitattak meg.

— A szubotcai rendőrség felhívása a vendégfőnökhöz, korcsárosokhoz és kávéháztulajdonosokhoz. A szubotcai rendőrség az utóbbi hetekben husz eszeten megállapította, hogy a nyilvános helyiségek tulajdonosai üzletükben zenekart foglalkoztatnak, de a zene után járó városi illetéket nem fizették be és nem rendelkeztek speciális engedéllyel. A rendőrség illetékes osztálya felszólítja az érdekelteket, hogy a zeneengedélyeket szerezzék be. Azoknak a helyiségeknek a tulajdonosai, akik csak egyes alkalmakkor foglalkoztatnak zenekart, kötelesek huszonegy órával előbb arra engedélyt kérni és az illetéket kifizetni. Ahol állandóan zene játszik, ott állandó, illetve egy, vagy két hónapra szóló engedélyt kell beszerezni. A rendelet ellen vétő üzlettulajdonosokat szigorúan megbüntetik.

— Február 6-ikán tárgyalják a csalással vádolt noviszadi gabonakereskedő bünyűjét. Noviszadról jelentik: A noviszadi törvényszéken február 6-ikára tűzték ki Kalcsics Iván noviszadi gabonakereskedő bünyűjének tárgyalását. Kalcsicsot az ügyészség csalással vádolja.

— Németországban terjed a papagájvész. Berlinből jelentik: Kedden megint papagájkoros megbetegedés fordult elő. Egy kisfiú a beteg, aki ugyanabban a neukölni házban lakik, amelyben már a múlt héten is tömeges papagájkoros megbetegedések voltak. A sziléziai Waldenburg városából is több megbetegedést jelentenek. Megállapítást nyert, hogy Németországban a járványt az a délamerikai papagájcsallítmány okozta, amely november 14-ikén érkezett Hamburgba. A hatóságok elrendelték valamennyi állatkereskedés ellenőrzését.

— Irtóhadjárat az antifasiszta viccek ellen. Rómából jelentik: A fasiszta pártvezetés a trónörökös párt esküvője után országos értekezést tartott Rómában. Turati párttitkár az ülésen felhívást kelő beszéde mondott, amelyben kikelt az ellen, hogy az utóbbi időben furcsa szokás kapott lábra Olaszországban. A fasiszmusról, amely eddig minden igazi fasiszta szívében eszmei magaslaton állott, ostoba viccek kerülnek forgalomba, amelyeket az antifasiszták terjesztenek. A viccek többé-kevésbé szellemtelenek és bár ocsmány és trágár hangon beszélnek a fasiszmusról, még a jó fasiszták körében is meghallgatásra találnak, sőt legújabbán már maguk a fasiszták is terjesztik a fasiszta-ellenes éleceket. A pártvezetésnek a legnagyobb erővel kell fellépni ezek ellen a viccek ellen — mondotta Turati, — mert különben lassanként neveltségessé lesz a fasiszta uralmat a közvélemény szemében. Turati beszéde az egész fasiszta sajtóban élénk visszhangot keltett és a lapok felszólították olvasóikat, hogy hozzák a rendőrség tudomására a viccek terjesztőinek nevét.

— Lelőtte haragosát. Nagykanizsáról jelentik: Véres dráma tartja igazolomban Zalazántó zalamegyei községet. Hétfőn este hét óra után történt, hogy Tóth Gábor jómódú birtokos, vadászlesre ment. A falu szélén az egyik házból kiugrott eléje Nagy Viktor birtokos, régi haragosa és megtámadta. Tóth lekapta válláról puskáját, amely golyóra volt töltve és Nagy felé célzott. A következő pillanathban Nagy Viktor véresen esett össze. A fegyverdőrrénésre a szomszédok összerereglettek és a sérült Nagyat házába vitték, azonban az orvos és a hatósági személyek csak a halált konstatahathatták. Csakhamar megjelentek a hévizszentandrási csendőrök is, akik Tóth Gábort őrizetbe vették és kihallgatták. Tóth kihallgatása folyamán azt vallotta, hogy önvédelemből tartotta puskáját Nagy felé és puskája véletlenül sült el. Tóth Gábort beszállították a nagykanizsai ügyészség fogházába.

— Két Van Dyck és egy Ruysdael-képet loptak el az aix-en-provencei múzeumból. Párisból jelentik: Az aix-en-provencei múzeumból három felbecsülhetetlen értékű festményt loptak el. Két Van Dyck és egy Ruysdael festményről van szó, amelyek közül Ruysdael holland tájképfestő képe a legértékesebb. A lopás valószínűleg a múlt péntekre virradó éjszaka történt, a festmények eltűnését azonban csak hétfőn fedezték fel. Az aix-en-provencei múzeum Franciaország leghíresebb képtára. A múzeumot egyetlenegy ember őrzi és miután az egyes termek nem állanak egymással összeköttetésben, a tolvajok zavartalanul végezhetik munkájukat. A két ellopott Van Dyck a világhírű flamand mester két harátiát ábrázolja, Ryckaert-et és Van Diepenbeckét. A tolvajoknak nyomuk veszett.

— Dániában eltörték a halálbüntetést. Koppenhágából jelentik: A dán Folkething kétharmad többséggel elhatározta, hogy Dániában eltörlik a halálbüntetést.

— Felrobbantottak 120.000 dollárt és egy pénztárost. Newyorkból jelentik: A pennsylvaniai Wilkesbarre közelében levő bánya egyik hivatalnokja kocsin a bányába tartott, hogy kifizesse a munkások bérét. A kocsi alatt bomba robbant fel, amely darabokra tépte a hivatalnokot és a nála levő 120.000 dollár darabjait szétszórta a szélrózsa minden irányába. Azt hiszik, hogy a robbanás rablók műve, akik ki akarták fosztani a pénzt szállító kocsi.

— Miliószámra éheznek a nép két kínai tartományban. Pekingből jelentik: A Sanzi és Senzi tartományokban pusztító éhínség a nemzetközi segélybizottság közzétett jelentése szerint eddig mintegy kétmillió ember életébe került. A tavaszi hónapokban további kétmillió ember fog elpusztulni, ha nem jön gyors segítség. A két tartomány 42 milliónyi népének az idei rossz termés következtében nincs élelmiszere és a szokatlan hideg is súlyosbítja a kétségbeesett helyzetet.

— **Harmínckétmillió autó fut a világon.** Newyorkból jelentik: Az amerikai autókörrel számítása szerint a világ autópárhalmánya 1929 végén hozzávetőlegesen mintegy harmínckétmillió volt és ennek nyolcvan százaléka az amerikai Egyesült Államokra esik. Európa aránya mindössze tizenhét százalék, két százalék esik Ausztráliára és egy százalék Ázsiára és Afrikára együtt. Az Egyesült Államokban minden ezer kilométer országútra két és félszer annyi kocsi jut, mint Európában, holott az amerikai országutak hossza közel kétszer akkora, mint az európai utaké.

— **Reinhardt nem akar a bécsi Burgtheater igazgatója lenni.** Bécsből jelentik: A Burgtheater igazgatói állására tekintve jövő férfiak egyike gyanánt az utóbbi napokban sűrűn emlegették Max Reinhardtot. A terv szerint Reinhardt állandó helyettese működne a Burgtheaterben, ezenkívül minden évben meghatározott időben ő maga személyesen is rendezne bizonyos számú darabot. Reinhardt környezete ezzel szemben a »Neue Freie Presse«-ben kijelentette, hogy tekintettel Reinhardt sokféle másirányú kötelezettségére, egy ilyen közreműködés az ő részéről teljesen kivihetetlen volna.

A modern nő nélkülözhetetlen szépségpolója a

NATALIA-KRÉM

Már egyszeri használat után elűntet minden szépségihát. — A bőrt üdvré varázsolja és es naposságának titka. A huszadik század legjobb arcpolószerre. Gyárja és szétküldi: **Joanović T. Simon gyógyszerész** Debeljača 10. 24.

— **Spanyolnáthában meghalt Bécs leghíresebb ügyvédje.** Párisból jelentik: Párisban ötvenegy éves korában meghalt dr. Schnepf Frigyes, Bécs leghíresebb ügyvédje. Schnepf karácsonyi szabadságát töltötte Párisban, ahol néhány nappal ezelőtt spanyolnáthát kapott. A súlyos járvány pár nap alatt évgzett vele.

— **Umberto trónörökös Capri szigetén, teljes inkognitóban tölti nászútját.** Nápolyból jelentik: Umberto trónörökös és ifjú felesége, Mária José hercegnő Capri szigetére mentek nászútra. Itt töltik teljes inkognitóban a mézesheketet, Capri szigetére torpedóromboló vitte őket.

— **Az osztrák agrárprogramból törölték a vámemeléseket.** Bécsi jelentések szerint az osztrák agrárprogramnak a mezőgazdasági vámkok emelésére vonatkozó pontját törölték, tekintettel arra, hogy a szerződésben megkötött vámkok emelésére nincsen mód, ha Jugoszlávia és Magyarország nem járul hozzá. Ezzel most már végetért a több hétig tartó vámpolitikai harc.

— **A walesi herceg egész Afrikát végigutazza.** Londonból jelentik: A walesi herceg, aki most Afrikában vadászik, megváltoztatta eddigi utiprogramját s elhatározta, hogy hosszabb ideig lesz Afrikában. Keresztül fog vágni az egész afrikai kontinensen s azután majd Kairón át tér vissza Angliába. A walesi herceg január 20-án érkezik a Fokvárosba. Február elején innét vasuton Észak-Rodéziába indul. Broken-Hillnél megszünik a vasutvonal. A walesi herceg és kísérete innét autón mennek a Tanganyika tóig. Ha az út a szokottnál is rosszabb lesz, akkor autó helyett repülőgépen mennek. A Tanganyika tavat azután hajóval szelik át és így érkeznek el Dar-es-Salaamba, ahonnan vonaton mennek tovább Dodómába, a nagy vadászterületre. Itt hosszabb időt fog tölteni a walesi herceg és kísérete. Nagy vadászatokra készülnek. Ha az esős időszak megakadályozza őket a vadászatok folytatásában, akkor tovább mennek a Viktória tóhoz, onnét pedig Kartumba. Kartumból valószínűleg végighajóznak a Niluson egészen Kairóig. Április végén érkeznek Kairóba s május elején térnek vissza Londonba.

— **Kozmetikai intézetemben a legmodernebb szépségpolást garancia mellett végzem.** Széplők végleges kikézelése elektrolízissel (ebből nem utulnak meg). Hajszálakat, szemölcsöket nyomtalanul távolított el. Saját készítésű szepő, májfolt, mitesser, pattanás elleni és arcfehérítő szerek otthoni kezelesre, puderek, szappan, krém, arcvíz stb. kaphatók. Vidéki megrendelésre utánvételt küldök. Tanítványok kiképzése Roth Olga Szubotica, Kralja Alekszandra ul. 4.

— **Árlejtések.** Január 28-án délelőtt tizenegy órakor a petrovaradini repülőparancsnokság árlejtést hirdetett a királyi repülőterén létesítendő csatornázási és lefektetendő padozati munkálatokra. — A szubotica vasutigazgatóság február 8-án árlejtést tart az utkeresztezéséknél létesítendő vasuti sorompókra. — A beogradai vasutvezérgazgatóság január 24-én nagyobb mennyiségű orosz kendert vásárol a nisi vasuti műhelyek számára. — A zagrebi posta- és táviratigazgatóság január 31-én délelőtt tizenegy órakor 900 méter gyapjuszelyem és 500 méter gummikábel beszerzésére hirdet árlejtést. — A petrovaradini repülőparancsnokság január 15-én délelőtt tizenegy órakor a királyi repülőterén villanyközpontja számára Diesel-motorokat szerez be. — A petrovaradini repülőparancsnokság január 20-án 500.000 kiló repülőbenzint (0.205 fajsúlyú) szerez be árlejtés útján. — Január 24-én az állami selyemtermelési célokra nagyobb mennyiségű sárga papirt szerez be.

— **Eánatában meghalt egy festő, mert két képe elsüllyedt.** Londonból jelentik: Tragikus körülmények között halt most meg La Thangue angol festő, a királyi akadémia tagja. A festő már régóta betegeskedett, de halálának közvetlen oka egy izgalmas hír volt, amelyet a napokban kapott. Távirat érkezett hozzá, amelyből megtudta, hogy a »Mahuka« gőzös, amely két képét vitte, Újzéland partvidékén elsüllyedt. Nagyon felzúgta és kétségbeesett a festőt ez a hír és néhány óra múlva meghal. A halált követő napon azután Wellingtonból új távirat érkezett, amely szerint a hullámok mindkét képét majdnem sértetlen állapotban partra vetették. A katasztrófának külön érdekessége az a több mint 25.000 font értékű képgyűjtemény, amelyet a hajón vittek, tulajdonosa biztosította ugyan a London—melbornei utra, de Felbourneitől Wellingtonig nem és a hajó éppen ezen a rövid útrészén süllyedt el.

— **Kibővítik a vrsaci villanytelepet.** Vrsacról jelentik: A város képviselőtestülete már régebben elhatározta, hogy villanytelepet egy új ötszáz lóerős Diesel-motortal szerelteti fel. A jóváhagyott közgyűlési határozat értelmében a város a motor szállítására árlejtést hirdetett, amelynek határideje most járt le. A bizottság az árlejtést most tárgyalta és úgy határozott, hogy a Ganz—Scabersdorf-cég ajánlatát fogadja el. A Diesel-motor beszerzése és a villanytelep kiépítése két és fél millió dinárba fog kerülni.

— **A kulai szerb jótékony Nőegylet a szegény gyermekekért.** Kuláról jelentik: A kulai szerb jótékony Nőegylet hétfőn megható ünnepély keretében huszonkilenc szegény gyermeket ajándékozott meg ruhával.

— **Károsak-e az édességek a fogakra?** A cukor tudvalegleg egyik legfontosabb tápanyaga az emberi szervezetnek, egészséges és nagy táperőt tartalmaz. Ezért tehát úgy gyermekek, mint felnőttek is fogyasztanak édességeket, csupán arra kell ügyelni, hogy a cukor ne maradjon hosszabb ideig a szájban, miután ezek a cukormaradványok hamar megerjednek s károsá válnak a fogzománcra nézve, egyben pedig előidézoi az odvasságnak is. Hogy ezt megakadályozzuk, minden étkezés, de főleg lefekvés előtt, fogainkat gondosan ápoljuk fogkefe igénybevételével. Erre a célra a közismert **Pebeco fogkrém kiválóan megfelel**, amely különösen a nyálkahártya működését segíti elő.

Ne feledje el

ny. január 16-án lesz az állami osztályországi I. osztályának húzása. — Vegyen vagy rendeljen **sorsjegyet „Bristol“-nál** Novisad, Željeznička ulica 27.

TŐZSDE

■ ■ ■

Zürich, jan. 14. (Zárlat.) Beograd 9.12 hétnyolcad, Páris 20.31 és fél, London 25.15 egynyolcad, Newyork 516.75, Brüsszel 71.99, Milánó 27.06, Madrid 69.25, Amsterdam 207.77 és fél, Berlin 123.36, Bécs 72.69, Szófia 3.72 háromnegyed, Prága 15.28, Varsó 57.95, Bukarest 90.35, Bukarest 3.07 és fél.

Beograd, jan. 14. A pravoszláv újév miatt a tőzsdetorgalom szünetelt.

Budapesti gabonátőzsde, jan. 14. (Zárlat.) Készárúpiac, irányzat: tartott. Buza 77 kilós: tiszavidéki 23.45—23.55, felsőtiszai 23.10—23.35, fehérmegyei 22.10—22.35, pestvidéki 22.20—22.45. Buza 78 kilós: tiszavidéki 23.75—24.05, felsőtiszai 23.30—23.55, fehérmegyei 22.35—22.55, pestvidéki 22.45—22.65. Buza 79 kilós: tiszavidéki 24.05—24.50, felsőtiszai 23.60—23.80, fehérmegyei 22.60—22.80, pestvidéki 22.70—22.90. Buza 80 kilós: tiszavidéki 24.35—24.65, felsőtiszai 23.65—23.85, fehérmegyei 22.70—22.90, pestvidéki 22.80—23. Rozs: pestvidéki 13.70—13.80, másszármazású 13.70—13.80. Árpa: takarmány Ia 15.80—16.50, sör, felsőmagyarországi 19.50—21.50. Zab Ia 14—15. Tengeri tiszántúli morzsolt 12.90—13.10. Határidőpiac, irányzat: barátságos. Buza: márciusra 23.23—23.24, májusra 24.14—24.15, októberre 23.69—23.70. Rozs: márciusra 14.55—14.56, októberre 16.29—16.30. Tengeri májusra 15.17—15.19, júliusra 15.69—15.70 pengő. Árak 100 kilónként, budapesti fuvarparitás értendő.

Budapesti sertés- és vágómarhavásár, jan. 14. Felhajtás 1700 darab sertés. Irányzat: változatlan. Árak: Zsirsertés Ia urasági nehéz páronként 300 kilós 147—149, szedett közép zsirsertés 220—260 kilós 140—148, zsir nagyban 180, szalonna 3 darabos táblás sózott 145—148, négydarabos 140. Vágómarhavásár. Felhajtás 393 darab borjú. Irányzat: lanyha. Árak: Borjú Ia 152—166, kivételesen 179, borjú középminőségű 120—150 fillér kilogrammonként.

Bécsi sertésvásár, jan. 14. (Predovics és társa Szubotica jelentése.) Forgalom: 6099 darab zsirsertés és 5849 darab hussertés. A prima zsirsertés öt, másodrendű tíz, a hussertés pedig tíz-tizenöt groschenal esett. Árak: prima jugoszláv zsir 2—2.05, prima magyar zsir 2—2.05, középáru 1.95—2, könnyű jugoszláv 1.90—1.95, prima hus 2.50—2.70, másodrendű 2.20—2.40, harmadrendű 1.90—2.10, öreg sertés 1.85—1.95.

Ez a híres fájdalomcsillapító

„Bayer“
ASPIRIN-
tabletták

eredeti csomagolása.

Kérje mindig az eredeti „Bayer“ csomagolást a kékfehér-piros szavatossági jeggyel.

— **Megfagyott a férje sírján.** Zalaegerszegről jelentik: Tavasz Imréné zalaegerszegi földművesasszonyának december végén hirtelen meghalt a férje. Az asszony azóta buskomor volt és állandóan azt hangoztatta, hogy öngyilkos lesz. Tavasz négy nappal ezelőtt elűnt lakásáról és csütörtökön akadtak rá megfagyva a férje sírján fekvő. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy Tavasz négy lúgkővel megmérgezte magát a temetőben, férje sírjára feküdt és ott a nagy hidegben megfagyott.

Köhögést, meghűlést, rekedtséget, tüdőbajokat biztos eredménnyel gyógyít a **Siroten**. Gyógyszertárakban kapható.

— **Tulságosan alacsonyan repült: bűn.** Londonból jelentik: Nicolay angol hadipilótát a hadbíróóság veszélyes repülés miatt felelősségre vonta és bűnösnek mondta ki. Azért büntették meg, mert rendkívül alacsonyan repült egy elemi sikola körül, ahol menyaszonya tanít. Szemtanuk állítása szerint a repülőgép valószínűleg pánikot idézett elő az iskola játszótérén lévő gyermekek között és csak hajszálon mult, hogy súlyos baleset nem történt.

— **„Ignis“ J. Wirth tüziányagkereskedés** Palicsi-úton, a koksztot és tüzfát házhoz szállít nagyban és kicsinyben.

Dr. Schalmann Endre bőr- és nemgyógyász specialista, kozmetikus, Subotica, Vilsonova ul. 21., hazaérkezett és rendelését újból megkezdte.

— **Kedvezményes vasuti szállítás.** Noviszadról jelentik: A noviszadi kereskedelmi és iparkamara hivatalos jelentése szerint az államvasutak beogradai vezérgazgatósága a kereskedelmi körök kérelmére újabb vasuti vonalakra is kiterjesztette a gabona kedvezményes vasuti szállítási tarifáját. A rendelet szerint 1930 január 1-től kezdve a következő újabb vasuti állomások feladói részeseülnek szállítási kedvezményben. St. Ilja felé Varovotrpinja, Csicsovác, Horgos, Supljak, Knicsanin, Perlez, Jagnjevo, Nadali, Brankovo, Parage, Miletics, Vojka, Veska, Csortanovci, Rumenka, Platicsevo, Martinci, Szuresin-Dobanovci, Nova-Pazova. Jeszenice felé: Varovotrpinya, Parage, Miletics, Csicsovác, Gakovo, Knicsanin, Perlez, Jagnjevo, Nadali, Karavukovo, Voljevci, Csortanovci, Rumenka, Sztepanicsevo, Pribicsevicevo, Bugyanovci, Nikinci, Platicsevo, Goluhinci, Szuresin-Dobanovci. A vasuti vezérgazgatóság rendelkezésének száma, amelyre a szállítványok feladásánál hivatkozni kell G. D. br. 103508/929. 1929. december 27-éről.

Olvassóink figyelmébe!

A Bácsmegeyi **Napló**

bel- és külföldi fürdőkről, gyógy- és üdülőhelyekről, sanatóriumokról, szállodák- és penziókról, továbbá internátusokról, iskolákról, szakkurszusokról digitálisan nyújt felvilágosítást és szolgál prospektusokkal

— A kikindai törvényszék új ügybeosztása. Kikindáról jelentik: A kikindai törvényszék legutolsó teljes ülésén dr. Malissza Géza tanácselnök, mint helyettes elnök a következő ügybeosztást állapította meg: I. Elsőfokú polgári tanács: Elnök dr. Gyurgyevics Vojiszláv, tagok Veszelinovics Mladen és Homanov Bogdán, helyettes dr. Lákovic Dusan és Jerotijevics Jordán, II. Polgári felelőviteli tanács: Elnök dr. Malissza Géza tanácselnök, tagok dr. Lákovic Dusan és Jerotijevics Jordán, helyettes Veszelinovics Mladen és Homanov Bogdán, III. Első büntető tanács: Elnök dr. Gyurgyevics Vojiszláv, tagok Jerotijevics Jordán és Veszelinovics Mladen, helyettes dr. Malissza Géza és dr. Lákovic Dusan, IV. Második büntető tanács: Elnök dr. Gyurgyevics Vojiszláv, tagok dr. Malissza Géza, dr. Lákovic Dusan, Jerotijevics Jordán, Veszelinovics Mladen, V. Fiatalkorúak ügyében: Elnök dr. Gyurgyevics Vojiszláv, tagok Jerotijevics Jordán és Veszelinovics Mladen, helyettes dr. Malissza Géza és dr. Lákovic Dusan, VI. Egyes bírói büntető ügyekben: Veszelinovics Mladen, helyettes Jerotijevics Jordán, Targyalási nap minden szombaton, VII. Csódtanács: Elnök dr. Gyurgyevics Vojiszláv, tagok Jerotijevics Jordán és Lákovic Dusan, helyettes Veszelinovics Mladen és Homanov Bogdán, VIII. Fiatalkorúak bírása: Veszelinovics Mladen, helyettes Jerotijevics Jordán, IX. Egyes bírói polgári ügyekben: Dr. Lákovic Dusan, helyettes Jerotijevics Jordán, Kereskedelmi ügyek referense: Jerotijevics Jordán, helyettes Veszelinovics Mladen, Vizsgálóbíró Homanov Bogdán, helyettese dr. Lákovic Dusan.

!! SAJTÓ ALATT !!

VIDORIMRE REGÉNYE

Vándor a nagy uton

Január hó végével megjelenik. — Előfizetési ára 40 dinár, diszkótétele 55 dinár. — Kérjük az előfizetési íveket január 25-ig visszaküldeni. — Minerva R. T.

— Királysértésért elítélt földművesek. Noviszadról jelentik: A noviszadi törvényszék múlt évi szeptember 30-án Kiss András, Dukal Mihály sztarakanakzai földműveseket királysértés miatt három-három évi fogságra ítélte. A felelőviteli bíróság hétfőn ezeket az ítéleteket helybenhagyta. Hasonlóképpen helybenhagyta a felelőviteli bíróság a noviszadi törvényszéknek azt az ítéletét, amely Róka József bezdáni kéményseprőt ugyanebből az okból háromévi fogságra ítélte.

— A rigyicai Katolikus plébános sajtópere. Noviszadról jelentik: 1927. február 21-ikén a Deutsches Volksblattban Pfarr Jakob rigyicai kovácsmester nyilatkozatot közölt, amelyben a rigyicai katolikus hitközségben uralkodó állapotokról mondott bírálatot. Ugyanezt a nyilatkozatot a noviszadi Heimat és az apatini Batskaer Zeitung is leközlötte. Maison Joromos rigyicai plébános mind a három laphoz megjelent nyilatkozat miatt sajtó utján elkövetett rágalmazás című sajtópert indított Pfarr Jakob ellen. A szombori törvényszék az apatini lap ellen beadott sajtópertben megszüntette az eljárást és ezt az ítéletet a noviszadi felelőviteli bíróság is helybenhagyta. A noviszadi törvényszéknek ezzel szemben lefolytatják az eljárást Pfarr Jakob ellen, de az 1928 szeptember 14-ikén megtartott sajtótárgyaláson Pfarr Jakobot mindkét laphoz megjelent nyilatkozat miatt felmentették. A noviszadi felelőviteli bíróságon dr. Gyurgyev Bosko tanácsa, dr. Neuner Vilmos védőbeszéde után helybenhagyta az elsőfokú bíróság felmentő ítéletét.

— Másfélévi fogság helyett ötévi fogság. Noviszadról jelentik: Jovicsics Sztóján bukicszi napszámos múlt évi augusztus 8-án éjjel Bondis Márton, aki konyhakertjén a konyhában aludt, néhány ismeretlen egyén társaságában megtámadta, baltával néhányszor megütötte és orából tőle három kiló zsírt, öt liter hort, két kiló füstölthúst és egy kenyert. A vándori noviszadi törvényszék múlt évi október 18-án megtartott tárgyalásán tagadta, hogy a rablás napján Petrovácra járt és a rablásban résztvett. A noviszadi törvényszék másfél évi fogságra ítélte Jovicsicsot, akinek a büntetését másodfokon hétfőn tárgyalta a noviszadi felelőviteli bíróságon dr. Gyurgyev Bosko felelőviteli bírósági alelnök büntetőtanácsa, amely Jovicsics Sztóján büntetését ötévi fogságra emelte fel.

A száj- és garatüreg

a legve zelyesebb tti, a melyen a a meleg gőzök sze veze hokbe kerülhet:

Bálaton a f lhevélit pirokat a jóitól
Dr. Wauder-éle

ANACOT-PASTILLÁK

óvját meg a meghűléstől, náthától és infuziótól. Öntözéskor azonban oly kis mennyiségű, amelyekkel az utonban az Anacot-pastillákat utánozzák.

— Iskolai konyhák alakulnak Sztaribecselen. Sztaribecselről jelentik: Sok olyan szegény iskolás gyermek van Sztaribecselen, akik három-négy kilométer távolságról járnak be az iskolába. Ezek a gyermekek a téli időben nem mennek haza ebédre és az iskolában költik el magukkal hozott szerény ebédjüket. A sztaribecseli szerb és a magyar négyzetek vezetősége megszánta ezeket a gyermekeket és elhatározta, hogy akciót indít népkonyha felállítására érdekében, ahol körülbelül száz szegény iskolás gyermek jut naponta meleg ebédhez. Három iskolai konyhát állítanak fel. A szerb négyzet a központi szerb iskolában, a magyar négyzet az alsóvárosi iskolában állít fel konyhát, az új faluban pedig a két négyzet közösen állít fel konyhát. Mivel egyik négyzet sem rendelkezik elég anyagi eszközökkel felhívással fordultak a jószívű közönséghez, hogy pénzbeli vagy természetbeni adománnyal támogassa az akciót. A szerb négyzetnek szülő adományok a központi szerb iskolába, a magyar négyzetnek szülő adományok Vissy Károlyné elnöknőhöz küldhetők.

Dr. Orgurov Koszta száj- és fogspecialista külföldi utjáról visszajött és naponta rendel Sombor, Krajka Aleksandra 2. szám alatt.

— Beismerő vallomást tett a gyilkos vlakovci gazdálkodó. Vinkovcéről jelentik: Csokolokics Máté harmónikázó vagyonos vinkovci gazdálkodó — mint már ismertetés — lakásán öt kézzelírásal megölt legjobb barátját, Takmetaravics Antal jómódu huszonnyolc éves gazdálkodót. A gyilkos önként jelentkezett a rendőrségen, de tettének okát nem akarta megmondani. Hétfőn Csokolokics kihallgatásra jelentkezett és részletes beismerő vallomást tett. Elmondta, hogy a kritikus napon együtt sétált barátjával, akit később meggyilkolt a lakására. Ott ketten egy és fél liter pálinkát fogyasztottak el. Takmetaravics ittas állapotban azzal gyanúsította meg Csokolokicsot, hogy viszonya volt időközben elhunyt feleségével. Csokolokics, aki szintén özvegy ember, tagadta ezt a vádat és a két jóbarát összeveszett. Takmetaravics alhatatosan állította, hogy Csokolokicsot gyöngéd szálak fűzték az ő feleségéhez. A szóváltás hevében Takmetaravics állítólag megragadott egy íveget és azt Csokolokics fejéhez akarta vágni. Csokolokics ekkor felkapta az asztalon heverő kést és ötször egymásután barátja testébe döbte. A gyilkost beismerő vallomása után az oszjoki bíróság fogszába szállították.

— Halálos szerencsétlenség a djakovói országúton. Oszjikekről jelentik: Jovanovics Lazo jómódu djakovói gazdálkodó a napokban Breznicén járt, ahonnan lóháton igyekezett vissza Djakovóra. A község határában szemből jött vele egy autó, amelynek távoli zajától

meghokrosodott a gazdálkodó lova. Jovanovics nem tudta a megvadult állatot megfékezni és a nagy sebességgel rohanó gépkocsi elgázolta a lovat. Jovanovics olyan szerencsétlenül zuhant le a földre, hogy az autó rajta is keresztül ment. Az autó a szerencsétlenség után megállás nélkül tovább rohogott és a súlyosan sérült gazdálkodót otthagyták. Jovanovicsra jóval később a járókelők bukkantak rá. A sebesült elmondta nekik a történeteket és pár perc múlva a helyszínen meghalt. A djakovói rendőrség keresi a gázoló autó sofőrjét.

— A «Kék madár» orosz színtársulat vendégszerelése Noviszácon. Noviszadról jelentik: A Vaidaságban még élénken emlékeznek vissza arra az orosz kabarétársulatra, amely néhány évvel ezelőtt járt be a Vaidaság nagyobb városait. Jushnij igazgató vezetésével a «Kék madár» a világ minden színpadán óriási tetszést aratott. A «Kék madár» február 3-án, 4-én és 5-én Noviszádon, a Szloboda nagytermében fog három előadást rendezni és érthető az a nagy és meleg érdeklődés, amely a «Kék madár» újabb noviszadi szerelése iránt megnyilvánul.

Étvágytalanságnál, rossz gyomornál, hirtelkedésnél, renyhe emésztésnél, anyagcsere zavaroknál, csalánkiütésnél és hőviszketésnél a természetes «Ferenc József» keserűvizz rendelkező a gyomor és a belek működését s megszabadítja a testet a felgyülemlett rothadó anyagoktól. Az orvostudomány több utörője megállapította, hogy a «Ferenc József» viz abszolút megbízható hashajtó. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— A noviszadi zsidó négyzet műsoros táncestélye. Noviszadról jelentik: A noviszadi zsidó jótékonyági négyzet este a Szlobodában erkölcsileg és anyagiilag kitűnően sikerült mulatságot rendezett, amely alkalomból a terem zsúfolásig megtelt. A műsort Schreiber Adi szellemes konferánza vezette be. Ungár Terus, Klein Magda, Fodor Piri, Boschan Edit, Eckstein Magula és Basch Vera, mint Muzsik nagysikerű görög táncfantáziát mutattak be zajos tapsokat aratva. Különösen Ungár Teri művészi táncszólója állott a siker központjában. Friedman Inci, Basch Vera, Pilscher Lili és Boros Klári, özvegy Rosenzweig Dávidné helyi szerző egyfelvonásosát játszották el és méltán osztottak a műsor nagy sikerében. Végül Pilscher Lili és Nemes Károly leltettek el egy cigánytáncot, amely szűnni nem akaró tapsokat váltott ki. A teremben izlésesen díszített sátrak voltak, amelyek közül különösen kivált Palog Lina Vilson-téri főközlőletnek valódi perzsaszőnyegekkel és rivierai élővirágokkal díszített virágsátra. Az est jelentékeny jövedelmet hozott a jótékony célra.

KÖZGAZDASÁG

Mik a legsürgősebb teendők a dunabánsági mezőgazdaság fejlesztésére?

A báni földmívelésügyi osztály programja

Noviszadról jelentik: A Dunabánság hivatalainak vezetői több ízben nyilatkoztak arról, hogy bányánk területén földrajzi fekvése és gazdasági rendszere miatt a mezőgazdaságra kell a főszólyt fektetni. Popovics Dáka bán maga is felismerte a mezőgazdaság jelentőségét és igen hathatósan támogatta a báni földmívelésügyi osztályt szervezési és szervezkedési munkájában. Novikovic Mitán, a báni földmívelésügyi osztály főnöke legutóbb a Naplónak adott nyilatkozatában megemlékezett arról, hogy osztályán most állítják össze a működési programot, amelyet annál is inkább nyilvánosságra kívánnak hozni, mert az a céljuk, hogy a gazdálkodók minél szélesebb rétegei szerezzenek tudomást az osztály munkaprogramjáról.

Az expozíciószerű program most készült el és annak szövege a következő:

»A Dunabánság gazdasági főágazata a mezőgazdaság. Az egyórman sikk terület és a közös éghajlati viszonyok bizonyítják ezt az egyformaságot. Csupán a sumadijai jársók, amelyek szintén ehhez a bányához tartoznak, képeznek bizonyos mértékben kivételt. Minél kedvezőbb az éghajlat, annál kevésbé zstros a föld és inkább alkalmas arra, hogy állatok táplálására szolgáló gabonaművelés termeljenek rajta. A Dunabánság földje és éghajlati viszonyai olyanok, hogy a buza és tengeri termelésre a legalkalmasabbak. Nemrégiben a Dunabánságot még úgy tekintették, mint Európa buza-termő földjét. A valóság az volt, hogy az északi vidékeken is termelték buzát, amely átlag mennyiségben jobban fizetett, de minőségében messze mögöttemaradt a mi buzánknak. Eppen ezért a nagyobb városokban, különösen pedig Londonban rendszerre vált, hogy az Észak Európában termelt buza hozzják a mi lisztünkkel javították fel.

piacon, az exportállamok súlyos mezőgazdasági válságba jutottak. Az amerikai gabona mindent elárastott. Először az északamerikai buza, később az argentinai tengeri és végül a kanadai gabona szorította le egyre jobban az európai piacról a mi terményeinket. Huszonöt év alatt Kanadában huszmilión hektár került elke alá, amúhoz képest a mi félmillió hektárnyi termőföldünk elenyészően csekély. Kanada természetesen természetesen legnagyobb részét kénytelen volt exportálni, miután a helyi piac majdnem egész Amerikában önmagát látja el. Európa felé fordultak, ahol az első időben az Oroszországban elvesztett termőföldök gabonáját pótolták, később azonban a déli államok gabonáját is kiszorították a piacról. A kihasználatlan terület termése minőségében még jobb a mi gabonánknál is. Azonban a válságot nemcsak a kanadai buza és argentinai tengeri idézte elő, hanem az a körülmény is, hogy az európai államok a háború után mindenütt nagyobb gondot fordítottak a mezőgazdaságra, mint azelőtt és minden állam igyekezett önmagát gabonával ellátni. Ezt tapasztaltuk Németországban, Ausztriában, Csehszlovákiában, Franciaországban és Olaszországban is. Ilyen körülmények között vetődött fel bányánkban az a súlyos kérdés, mit kell cselekednünk, hogy a mezőgazdaságunk megtartsa mostani színvonalát, feloldja és visszahódítsa régi piacait.

Különböféle javaslatok hangzottak el, amelyek egybehangzóan indítványozzák, hogy át kell térni más termelési ágazatra. Ezeket a javaslatokat nem lehet figyelmen kívül hagyni. A nemzetgazdasági szakértők szerint a buza fogyasztás idejétmúlt és a nagyipari államok fogyasztása egyre inkább áttérődik a tartalmasabb tápértékű élelmiszerek fogyasztására. Nekünk tápértékét tekintve a legelőnyösebb a búza, amelynek a legelőnyösebb reorganizálnunk kell termelési rendszerünket, de ez nem jelentheti azt, hogy nagy területet, a me-

Amikor az amerikai buza megjelenik az európai

lyek éppen a buza termelésére kiválóan alkalmasak, kihasználatlanul hagyjuk. Az új orientációt tehát abban az irányban kell keresnünk, ahol a régi és az új termelési rendszer összeegyeztethető. Három fontos problémát kell megoldanunk. Először meg kell találnunk azokat az eszközöket, amelyek a termelést olcsóbbá teszik, másodsorban meg kell szerveznünk piacainkat, harmadszor pedig az állattenyésztés lehetőségeinek figyelembe vétele mellett meg kell találnunk azokat a lehetőségeket, amelyek mellett termelésünk rentabilitása válik. A termelés olcsóbbá tételére természetesen a gépek a legalkalmasabbak. De a gépeket célszerűségük szerint nagyon meg kell válogatni akkor, amikor a fő cél az, hogy reorganizáljuk mezőgazdaságunkat. Egyelőre a legfontosabb kérdés számunkra az, hogy a problémák közül melyikre fordítsunk minél nagyobb figyelmet.

A károk csökkentése, az állattenyésztés fejlesztése egészen kézenfekvő eszközök a rentabilitás eléréséhez. A károk alatt a gyümölcs- és fűszerelemek friss termésének romlandóságát, a gabonabetegségektől okozott veszteségeket és a szállítások és eladók körül felmerült hátrányokat kell érteni. Mindezeknek a csökkentésére, sőt kiküszöbölésére meg vannak az eszközök és ezeknek a keresztülvétele legsürgősebb feladatunk. Erre a munkára gondolni sem lehet más-kép, mint csak a szükséges tudományos felkészültség mellett. Rossz, vagy semilyen szervezés többet ártana ennek a munkának, mint amennyit maga a javítási akció használhatna.

Figyelemmel kísérve más államok mezőgazdaságának irányát és rendszerét, azt tapasztaljuk, hogy bányásunk mezőgazdaságának reorganizálását amerikai rendszer szerint kell végrehajtani. Elsősorban tudományos alapot kell teremnünk mezőgazdaságunknak, amelynek szüksége van a könyvekre, folyóiratokra és egyéb tudományos eszközökre és csak a kellő nevelés végrehajtása után lehet magát a tényleges praktikus reorganizálást végrehajtani. Sajnos, ma az a helyzet, hogy tudományos eszközök nem állnak rendelkezésünkre, amelyek elősegítenék termelésünk rendszeresítését.

Dán tejtermékkereskedők Noviszádon

A noviszádi tejtermelők exportszervezetének új igazgatója

Alig néhány hete alakult meg Noviszádon a tejtermelők exportszervezete, amely máris igen szép eredménnyel működik és a legjobb uton van ahhoz, hogy Jugoszláviában a tejtermelést és ezen keresztül az állattenyésztést fellendítse. Mint jelentettük, a szövetséget több külföldi céggel folytatott szerződési tárgyalásokat és egy német céggel sikerült a gazdáknak nézve igen előnyös feltételek mellett vajszállításra szerződést kötnie. Ugyanekkor azonban más cégekkel is folytatott tárgyalásokat, amelyeknek eredményeképpen egy nagy dán tejtermelő cég kiküldöttéi hétfőn délután Noviszádra érkeztek. A cég megtekintette a noviszádi tejtermelők exportszervezetének berendezését, majd a vezetőséggel folytatott beható tárgyalások után megkötötték a szerződést. A szerződés értelmében az exportszervezet, valamint a mekrotechnika központi tejtermelő szervezet produktumait kizárólagosan a dán cég veheti át. Ezzel szemben a dán cég köteles minden exportra kerülő és minőségében megfelelő árut átvenni és a feladóállomásra való befuravozás után azonnal készpénzben fizetni. Ezek a fizetési feltételek a gazdáknak nézve igen nagy előnyöket biztosítanak, mert produktumaikat azonnal jó pénzért értékesíthetik.

A noviszádi tejtermelők exportszervezete, amely tagja a beogradi tejtermelők központi szervezetének, hétfőn új igazgatót kapott Grusas Juozsasz mérnök, ismert tejtermelési szakértő személyében. A kiváló szakértő, akit maga dr. Franges Oton földművelésügyi miniszter ajánlott erre a pozícióra, hosszas dániai tartózkodás után tért vissza Jugoszláviába. Dániában éveken keresztül tanulmányozta a tejgazdaságok szervezését és működését és tapasztalatait a belső tejgazdaságok megszervezésénél fogja felhasználni. Noviszádra való érkezése után érdekes tanulmányt készített, amelyben számadatokkal alátámasztva mutatja ki, hogy a dán tejgazdaság is öt év alatt fejlődött mai magas fokára. Kimutatja, hogy öt év előtt a dán tejgazdálkodás még egészen primitív volt és mindössze 32.305 vagon tejterméket szállítottak külföldre. Öt év alatt annyira fejlődött, hogy az exportra kerülő termékek mennyisége 1928-ban már meghaladta a másfél millió vagon.

Grusas Juozsasz tanulmányának további részében adatokra hivatkozva fejtegeti, hogy ugyanilyen módon minden súlyosabb beruházás nélkül volna lehetséges, hogy nálunk is néhány éven belül komoly produktív gazdasági ágazattá fejlődjön a tejtermelés. Ehhez szerinte elsősorban az volna szükséges, hogy a gazdálkodók szövetségeikbe tömörüljenek. Másodsorban igen nagy jelentőséget tulajdonít annak is, hogy az állattenyésztés első és főfeladata a tejtermelés legyen.

Megalakultak a sztaribecseji járási és községi mezőgazdasági bizottságok. Sztaribecsejről jelentik: A mezőgazdasági törvény alapján a sztaribecseji járási me-

zőgazdasági bizottság a következőképp alakult meg: Elnök Zsikics Mirkó (Sztaribecsej), alelnök Jaksics Zsiván (Bácskopetrovoszele), tagok Sztricszevics Jása (Szrbobran), Rakics Gyura (Bácskopetrovoszele), Medurics Radivoj (Turija). A sztaribecseji községi mezőgazdasági bizottság a következőképp alakult meg: Zsivkov Laza elnök, tagok Zsikics Mirkó, Bajszanski Száva, Komáromy István és Buzogány Imre képviselőtestületi tagok. A mezőgazdasági szövetséget képviselőjében Zsivkov-Axin Jevrem, a háromtagú egyesület képviselőjében Mikovics Gyóka, az állattenyésztési egyesület képviselőjében Horvacki Cveto, az agrárszövetkezet képviselőjében Popov Mladen, a földművelésszövetkezet képviselőjében Bariaktarov Milán, a méhészegyesület képviselőjében Belics Arszon kerültek be a bizottságba. A bizottság szakegyedője Vinogradov Szergej járási mezőgazdasági referens.

Új mezőgazdasági tanfolyam Knezevinyogradin. Noviszádról jelentik: Hétfőn kezdődött meg Knezevinyogradin a báni földművelésügyi osztály által rendezett hathetes téli mezőgazdasági tanfolyam. A megnyitás ünnepélyes keretek között történt, amelyen az

előadók és a község előjárósága teljes számban megjelent. A megnyitási ünnepségről Petrovics Száva községi bíró, a község előjárósága, a tanfolyam előadói és halgatói nevében üdvözlő táviratot intézett Popovics Dáka bához.

Klein Mita volt bácskai tartományi komeszárt felmentették a tartományi takarékpénztár cégjegyzői állásától. Noviszádról jelentik: A báni kabinetiroda jelentése szerint Popovics Dáka bán kedden végzést írt alá, amellyel Klein Mita volt bácskai tartományi komeszárt a szombori tartományi takarékpénztárnál viselt cégjegyzői állásától saját kérésére felmentette.

Norvégiában nincs gazdasági válság. Oslóból jelentik: A parlament új ülésszakának megnyitására a király trónbeszédet olvasott fel, amely rendkívül kedvező gazdasági helyzetről számolt be. A norvég közgazdaság a trónbeszéd szerint állandó fejlődést mutat és az európai válságnak nyoma sincsen. A munkanélküliség szűnőfélben van s remélhető, hogy a jövő évben az államnak már csak minimális összeget kell áldoznia a munkanélküliek támogatására.

SPORT

Féláru jegy kedvezményben részesülnek a blédi téli sportversenyre a társas utazás résztvevői A Putnik teljes kényelmet biztosít a kirándulóknak

A jugoszláv téli sportok szövetsége — mint megírtuk — Őjélség Alekszandar király védnöksége alatt Bledben és Bohinjén nagyszabású téli sportversenyeket rendez a január 29-ikétől február 3-ikáig terjedő időközben. A versenyek iránt nem csak az országban, hanem a külföldön is nagy érdeklődés nyilvánul meg.

A Putnik utazási iroda a blédi versenyekre társasutazást szervezett, amelyre a közlekedésügyi miniszter 86. számú rendeletével lényeges menetdíj kedvezményt engedélyezett. A társasutazás résztvevői átvesszűzálódás vitelől kedvezményben részesülnek a jugoszláv vasutakon oly módon, hogy az odautazáshoz megváltott egész jegy ráfizetés nélkül érvényes a visszatárazáshoz. A menetdíj kedvezményt a társasutazás résztvevői mindgyilk vasútonmen, valamennyi osztályon igénybe vehetik.

Az utazási kedvezmény a Putnik-iroda igazolásával január 28-ikától február 4-ikén reggelig terjed. Gyorsvonat II. osztályon a viteldij 1550 dinár, gyorsvonat III. osztályon pedig 1230 dinár az oda és vissza-

utazáshoz. Ebben az összegben a menetdíjon kívül az állomásról a szállóba való oda és vissza szállítás, élelmezés, borralalók és a Bohinjére való kirándulás összes költségei befoglalattak, úgyhogy a társasutazás résztvevőinek az egész kirándulás alatt nem is lesznek más kiadásai.

A II. osztályu utazók a Toplice és Petráni szállókban, a Vok panzióban, esetleg egy elsőrangú viládban luxusszállókban részesülnek, míg a III. osztályu résztvevők a Beograd-szállókban, vagy más jól berendezett viládban nyernek kitűnő elhelyezést. A társas utazás résztvevői kivétel nélkül fűttök, kényelmes szobákat és elsőrangú élelmezést kapnak.

A kellemes és tanulságos társas utazásról, valamint magukról a téli sportversenyekről a Putnik utazási iroda készséggel ad részletes felvilágosítást úgy levélben, mint személyes megkeresésre. Jelentkezést legkésőbb január 20-ikáig fogadnak el a Putnik irodák.

Szombor válogatott ping-pongó-zói főlényes győzelmet arattak a kezdő odzsaciak fölött

Odzsaciról jelentik: Vasárnap tartották meg a Szombor—Odzsaci városközi ping-pong versenyt, amelyet a nagyobb rutinnal rendelkező szomboriak abszolút főlényesen nyertek meg. A szombori egyesítés, amely csupa ifjúsági játékosokból áll, szép játékokat nyújtott. Odzsaci a ping-ponghon még eszeemő korát éli, mindössze három hónapja vezették be ezt a kellemes szoba-sportot. Erős tréninggel az odzsaci játékosok rövidesen szép eredményeket mutathatnak fel.

Szombor legjobb játékosa Steiner, labdakézeltése elsőrangú, biztosan nyerte szettjeit. Krebs nem sokban marad az előbbi mögött tudásban. A kis Gradjanszky és Mayer jót nyújtottak. Phtács és Hekszner elsőben szerepeltek a válogatottban, játékuik eredményes volt.

Az odzsaciak közül ismét a nőjátékosok voltak a legjobbak, Matheiss Lenke, Heitz Katka dacára, hogy elvesztették játszmáikat, biztató tudást árultak el. Az odzsaci válogatott csapat két legerősebb férfi tagja Willmann és Entler hiányoztak. A szombori egyesítés ma az ország egyik legjobb egyesítésének mondható, amit az is bizonyít, hogy az Odzsacin lejátszott negyvenöt mérkőzés közül egyetlen egyet sem veszítettek el.

NOVISZAD

Jula Malakabi—Radnicski 4:4 (2:2). Bíró Popovics. Az első félidő egyenrangú ellenfelek küzdelmével telt el, míg a második félidőben a Malakabi frontba került, de a győzelmet nem tudta megszerezni, részben a bíró hibás ítéletei, részben hátszenesége miatt. A Radnicski két gólt tizenegyesből ért el.

Paolino pontgyőzelmet aratott Porath felett. New-yorkból jelentik: A Madison Square Garden n. mérkőzött meg Paolino horvájok a skandináviai Porath-tal. A mérkőzés rendkívül izgalmas lefolyású volt. Paolino az első menetben egy hatalmas átkapcsolást kapott, amely földre vitte és alapon igénybe vette. Felemelkedett ugyan, de szemmelátható volt, hogy csak a

gong ütése mentette meg a vereségtől. A második menetben azonban visszanyerte egyensúlyát, ismét friss volt és támadásba ment át. Főlényét megtartotta a következő menetekben is és végül a bírák egyhangú döntésével pontgyőztesnek nyilvánították.

A boxszövetség új vezetőségi tagjai. Osziyekről jelentik: A Beogradban megalakult boxszövetség a legutóbb megtartott gyűlésén az osziyei Müller Drágánt választmányi taggá választotta, míg Petraelló Józsefet bírónak képesítették.

Tréniert kapott az apatini Tri Zvezde. Az apatini Tri Zvezde sportegyesület, amely rövid fennállása alatt is komoly fejlődést produkált, trénernek szerződtette Himmer Rezsőt, a budapesti Vasasok egykori válogatott játékosát. Himmer egy évre szerződtött a Tri Zvezdehez és már megérkezett Apatinba, ahol nagy bizalommal tekintenek működése elé.

Boxverseny Osziyeken. Osziyekről jelentik: Február 3-án rendezte meg az osziyei Boxolók Egyesülete az első boxversenyt Osziyek város bajnokságáért. A versenyre az osziyei boxolókön kívül Beograd és Szubotica boxolói is beneveztek. Beograd hat, Szubotica kettő és Osziyek hat boxolóval képviselteti magát a versenyen. A verseny iránt Osziyeken nagy az érdeklődés.

Szalonikiban játszik le a jugoszláv-görög válogatott futballmérkőzést. Jugoszlávia válogatott futballcsapata — mint ismeretes — január 26-ikán a görög válogatottal mérkőzik a balkán-kupaért. A mérkőzés színhelyéül eredetileg Athént jelölték a görögök, míg most értesítették a JNS-t, hogy a válogatott mérkőzést Szalonikiban fogják lejátszani. A görög szövetséget az indította erre az elhatározására, hogy legtöbb válogatott játékos a szalonikii csapatból kerül ki.

Nemesi címet kapott az angol futballszövetség főtitkára. Londonból jelentik: Mr. Frederic Wall, az angol labdarugószövetség főtitkárának az angol király nemesi címet adományozott, ugyanazt a kitüntetést, amit legutóbb Charles Clegg, a szövetség elnöke és Sekrave őrnagy, az automobilrekorder kapott. Sir Wall, aki már tul van a hetvenes életkoron, sok érdemet szerzett a nemzetközi futballsportban még a háború előtt, amikor a FIFA-t vezette.

Nélkülözhetetlen ott ahol sok ember fordul meg a levegő állandó fertőtlenítésére, szagtalanítására és illatoítására a világszabadalma: „BRIXOL“

TÁRCA

Egy kritikus albumából

Írta: BAEDEKER

Mennyire igaza volt Goethe-nek (talán senkinek a világon se volt annyiszor igaza mint neki), amikor azt állította: nem lehet semmi okosat vagy bolondot mondani, amit előttünk már el ne gondoltak volna! Deák Ferenc egyike a legeredetibb szellemeknek, és igazán nem szorult rá, hogy az elmésségeiben és humorának a megnyilatkozásaiban mások után induljon, — mégis egy kijelentése, egyike a legtöbbször idézetteknek, csak más szavakkal hangzó ismétlése egy régibb filozófus vélekedésének. A deákterenci bölcsesség, amikor valódi házassága ügyében kérte ki a tanácsát, így szólt: — Őcsém, ha nem házasodol meg, *talán* megbánod; ha megőnsülsz, *bizonyosan* megbánod.

Diogenes Laertius pedig azt beszéli, hogy egy athépi fiatalember ezzel a kérdéssel fordult Szokrateszhez:

— Mit tanácsolsz, Mester? Házasodjak meg vagy maradjak nőtlen?

— Akármelyiket cselekszed, — felelte a bölcsész, meg fogod bánni.

Bizonyos, hogy mindketten, az ókor bölcse is s a 19. századé is, a saját tapasztalásuk alapján nyilatkoztak, s a saját életük tanúsága és tanulsága nyomán bánták meg, amit fettek s illetve mulasztottak el megtenni. Szokratesz egy Xantippe nevű asszonyságot vett feleségül, akit a németek évezredekkel később igen jellemzően kereszteltek el *Zanktippé*-nek, mert a derék hölgy örökké veszekedett az „inferória“ urával. És Deák mindvégig agglégény maradt, igaz, azért, hogy egész életét és minden munkásságát a hazájának szentelhesse. De hát vannak áldozatok, amelyekért a hálás vagy a hálátlan haza nem képes kárpótolni az embert. Deák így épp az ellenkezőjét bánta meg annak, amin Szokratesz nem tudott eleget busulni. Valóban ellenségek voltak-e ők ketten a házasság intézményének,

nem lehetse tudni. Azt hiszem, nem. Szokratesz azért látszott annak, mert rosszul házasodott, Deák pedig csak tréfás nyilatkozataiban volt az, — a kitünő államférfiu sokkal jobban tisztelte a női nemet, semhogy a házasságnak, amely nők nélkül még se képzelhető el, esküdt ellensége lehetett volna.

Diogenes se lehetett az. Ha annak tünt föl, akkor ez azért történt, mert nem volt oly lakása, ahová a feleségét szegyenkezés nélkül bevezethette volna. Hordóban még csak ellakhatik valahogyan az egyes ember, de házasságnak, aki esetleg utódokra is számít, nem fér el ott valami igen kényelmesen. Töle is tudakolta egyszer egy tanítványa: mely kor a legalkalmasabb arra, hogy nőüljön az ember? Eusan felelte a cinikus bölcsész:

— Erre a kérdésre nehéz felelni. Fiatal évekkal a lépés korai, öregkorban pedig késő.

Az a tervezgetés, amely a próbaházasságot ajánlja a mostaninak a korrekívumául, olyformán, hogy a felek (esetleg ellenfelek) egy esztendeig vagy kettőig éljenek együtt olyan jogokkal és kötelességekkel, amelyek részint örvendetes részint kellemetlen velejárói a házasságnak, s aztán, a próbaidő elteltével, ha a felek kölcsönösen meg vannak elégedve egymással, maradjanak együtt, szintén nem olyan új, mint a hívei gondolják. Ligne herceg, aki a bécsi kongresszus idejében halt meg, írta egyszer, hogy a házasságokra alkalmazni kellene a némely államban divatozó bérleti rendszert, amely szerint 3, 6 vagy 9 évre lehet bérbevenni egy házat azzal a joggal, hogy ha az a bérletnek megteszlik, azt az előre megállapított vételáron a bérleti idő letelte után magához válthatja.

Valóban, kevés új van a nap alatt, s aki az üres óráiban sokat olvas, minduntalan talál az új írásoknál olyan meglepő eredetiségeket, amelyeket régibb írók indiszkrétül és szemérmetlenül elplagizáltak tőlük. Itt van minyárt a Bernard Shaw esete, akinek egy kiváló szépség pár év előtt a következő ajánlatot tette:

— Nézze, uram, ön korának a legelmésőbb férjia én pedig, amint a tükröm bizonyítja, a század legszebb fiatal hölgye vagyok. Hogy volna az, ha házasságra

lépnék? Micsoda pompás gyerek lenne az, amely két ilyen emberpéldány egyesüléséből származna!

A kiváló író sokkal öregebb volt, semhogy e kalandba a siker reményében belemehetett volna. De az is lehet, hogy az ajánlatot azért utasította vissza, mert az közelebb állott a plágium fogalmához mint egy eredeti ötlet eszményéhez. Saint-Simon gróf ugyanis (össze nem tévesztendő a hasonló nevű herceggel, a híres memoárríróval) Madame de Staël-nak — a mint Bourdin, a gróf életírója beszéli, a következő ajánlatot tette:

— Asszonyom, ön korának legelső asszonya, s én annak legkülönb filozófusa vagyok. Házasodjunk össze, hogy lássuk, milyen lesz az a fiu, aki kettőtől születik!

Staëlné asszonyt nem győztörte hasonló kíváncsiság s így a partiból nem lett semmi. Arra azonban alkalmatos az eset, hogy lássuk mennyire hasonlókat gondolnak későbbi századokban az emberek mint az előbbi nemzedékek gondolkodói, anélkül hogy ötlet-tolvajok vagy eszmerekvirálék lennének.

Ennél a témánál különben se csoda, ha régibb és újabb nagy szellemek, sőt kicsik is, gyakran találkoznak. A házasság oly probléma, amely a nőket (!) tíz éves s a fiukat tizenötévesztendős koruktól kezdve foglalkoztatja. (Éppen a főntebb és illő tisztellel említett Staëlné asszony tízéves korában a fejébe vette, hogy nem lesz másnak a felesége mint Gibbon-é, a híres történetíróé, aki századának legcsúfabb férjia volt s jobban hasonlított a gibbon-majomhoz — *nomen et omen!* — mint egy kiváló tudóshoz. Szerencsére a fiatal hölgy ebből a szenvedélyből hamarosan kigyógyult.) Amit hát jót-rosszat, szidást és kritikát el lehet gondolni erről a családi, társadalmi és gazdasági kérdéstről, azt valószínűleg mind elmondták már valamelyik kultúrnyelven. Amit ma írunk róla, az csak parafrázisa egy-egy régibb elgondolásnak vagy ismétlésé, variánsa, s a legjobb esetben toldaléka egy már ősmert elméletnek.

Sok emberről akkor derül csak ki, hogy okos-e, amikor házasodik.

Hatsöves ELTZ Radion

a jelenkor legjobb vevőkészüléke szobaantennával való vételre. Tökéletes kidolgozása és működésű és annyira mesterien egyszerű, hogy minden gyermek kezelheti. Az állomásokat gyorsan és tisztán fogja, akkumulátor és sav nélkül működik. Az egyetlen készülék, amely keretantennával veszi az összes európai és számos tengerentuli állomást is, tekercsesere nélkül és a hangot a hangszóróban tisztán, torzítás és mellékzörej nélkül adja vissza. Kérje még ma ingyenes ismertetőnket a „Radion“-ról és ne késlekedjék a vétellel.

Kérje ingyenes rádiókatalógusunkat és alkalmi veteleinket tartalmazó jegyzékünket.

ELSŐ RÁDIÓÜZLET
Hastner i Ušler, Zagreb
 az ország legnagyobb kereskedelmi és szétküldési áruháza

Olcsó árak **Olcsó árak**
Divatós **Izlóses**
Tartós **Elegáns**

Pressburger
 DIVATÉRTŐ KÜLÖNLEGESSEGEI

Allandó nagy raktár a legmodernebb saját készítésű cipőkből
Külön mértékosztály

Subotica,
 Aleksandrova ulica 5. — Hárány-szálló mellett

Pénz
 -kölesént kaphatnak gazdák, földre, házra hosszabb időre a legolcsóbb kamat mellett.
 -ingatlanok vétele és eladása. 20%-os koronabónókat a legnagyobb áron veszek.
 Telekkönyvi és keresk. információk. Képviselőzet mindenütt felveszeki!
Dr. Beihorszky Adolf,
 bank- és ingatlanközvetítő
 Novisad, Saffarilova n. br. 7. f. em. 10

Bankgyakorlattal rendelkező
 szerb, magyar, német

gyors és gépirót
 keres noviszádi pénzintézet. Csakis perfekt erők küldjék be ajánlatokat „Szorgalmas“ jellegre a noviszádi kiadóhivatalba

Prima retorta faszenet, beočini portland cementet, pécsi kovácszenet, tüzfűt és koksztot ajánl
Réval Adolf
 Subotica, Sankovska 2
 Telefon 551

Pasterizált uradalmi teavaj
 kgja 50 dinár
Centralna Mlekara
 FRANK MIKSA
 Radió-féle teaceni vaj egyedüli lerakata Subotica, Rudičeva ul.
 Eladás nyughán és kicsinyben

Megjött a tél, itt az
olcsó fa
 kapható
 Boška Vujticia ulica 15.
 36 dinárért aprítva házhoz: szállítva

Parkett-gyári tölgyhulladék **I-a tűzifa** 100 kg r.-ként **31** d nár. Nagybani vételnél nagy árengedmény **J. Vujković i Drug** Subotica Tel. 6-69

OKTALAN SZERELEM

REGÉNY

Irta GERGELY BORISKA 2

Ebben a pillanatban közvetlen mellette egy hatalmas pofon csattant el. Egy fiatalember mel-
lélél tartott egy sapkás férfit, aki egészen vő-
rös volt, mert a fiatalember megragatta csukló-
ját, ameyben az — te jó Isten — Olly pénztár-
cáját szorongatta. Olly ijedten kapott neszeszer-
jéhez, ami nyitva volt.

Mindez pillanatok alatt történt, az utasok
jórésze beszállt a vonatba. A tömeg gyérült kö-
rülöttük és a fiatalember átnyújtotta Ollynak az
erszényt.

— Jobban vigyázzon kisasszony. Ezek a
csirkefogók műtörődést rögtönöznek, hogy biz-
tosabban operálhassanak. Most azonban rajta-
vesztett az ipse.

Olly csak hebeget és a fiatalember egyszer-
re karonfogta:

— Jöjjön majd megfélelőbb kocsizhoz segí-
tem. Látnom nagyon megzavarta a dolog. Csilla-
podjék, nem nagy dolog, fő, hogy nem esett kár.

Olly hagyta magát vinni és a fiatalember
elhelyezte egy kis szakaszban, ahol csupa nők
voltak.

— Itt biztonságba lesz. Isten önnel kisasz-
szony.

— A hordárom — eszmélt fel Olly — de az
is jött már és minden rendbe került.

A fiatalember eltűnt. Kétségtelenül kellemet-
len epizód volt, de végül kár nem történt, tehát
Olly nem érezte a dolog kellemetlen oldalát. Pár
perces élmény volt az egész, de mégis igazi élmény,
mert Olly megismerte a kellemes, megnyugtató
érzését annak, ha az élet forgatagában a nő
mellett egy férfi áll.

Szeretett volna hálás lenni, köszönetet mon-
dani az ismeretlen ifjunak, de ez eltűnt talán
örökre. Olly meg se nézte a fiatalembert, mégis
élenken emlékezett az arcára. Szőke haja volt,
kék szeme, esélyes orra és álla, ezenkívül nagy-
yon szépen ivelt égő piros szája. Most hogy
utána gondolva emlékeibe idézte a külsejét, úgy
találta, hogy tartása, mozdulatai, sőt hangleitése
is nagyon emlékezteti őt azokra a tisztokra, akik
gyermekkorában a szülői házban megfordultak.

Most valahogy sokkal nyugodtabban, bizton-
ságosabb érzéssel ült a vonatban, mint utja ed-
digi részén. Mintha egy szerető rokon vagy fi-
vér helyezte volna el. Igaz, hogy már jóval kö-
zelebb is volt a célja felé és ez is hozzájárulhat-
ott a nyugalomához.

Hogy ezt a közeledést még jobban érzékeli,
elővette Eliz legutolsó levelét és olvasta:

»Édes Ollym,

lajdalommal értesültem kedves jó Pepi né-
nink hirtelen haláláról. Ki gondolta volna,
hogy egy ilyen természetű bajban meghal-
hat valaki napjainkban. Hiszen a vakbélopé-
ráció mindennapos eset és rendszeren sikerül.
Vajonszini, hogy fertőzés történt. Szegény
Pepi tant!

Kedves hugom, bár tudom, hogy nem
sok örömed lehetett a szegény és unalmas
otthoni társaság mellett, mégis nagy hálával
tartozunk neked, hogy házába fogadott és lel-
vevelt. Hiszen — de leveleiből is látom —
hogy gonás kiképzésben részesített. Fő,
hogy jók az iskolai bizonyítványaid, mert
erre szükség lehet mindig az életben.

Kedves Ollykám, nagy örömmel jelen-
tem neked, hogy sikerült itt közvetlen köze-
lemben állást találnom számodra. A Hetény-
bárók egyik rokonága — irtam is ezekről
többször — gróf Zalánék. Az özvegy grófnő
gyermekével az év egy részét rendszeren itt
tölti az ősi Zalán házban. Egy husz és egy
tizenhat éves lány van és a fiatal Ernő gróf
a legidősebb, akit mint a ház őrli fejét te-
kint a család.

Az anyémhez egészen hasonló teendőket
kell majd végezned ebben a házban. A lányok
holmait rendben tartani, gardirozni és ezen-
kívül kulcsárnő fele teendővel is meg leszel
bizva. Olyan bizalmi személy leszel, mint
magam is. Bizom benned, hogy helyt fogsz
állni ezekben.

Fő az, hogy együtt leszünk kedves ha-
gocskáim, ha nehéz is a kötelességteljesítés.
Legelőbb ez kárpótol bennünket, hogy végre

ennyi év után vszonláljuk egymást és együtt
maradhatunk.

Ne keseregi azon, hogy Pepi néni huga
és örököse olyan lelketlenül viselkedett ve-
led. Meg kell szokni az életben, hogy csak
magunkra támaszkodhatunk.

Alig várom a pillanatot, hogy vszonlát-
hassalak. ELIZED.

Ollyban boldogan terült szét a vágyódás
öröme, most, hogy a beteljesülés felé közeledett.
Oh, talán nem ismernek majd egymásra annyi
év után. Vajon változott-e sokan, Eliz?

Ollynak kellemes volt a gondolat, hogy fi-
nom uri környezetben fog élni a szűk és sötét
postamesteri lakás helyett. A munkához pedig
kedvet érzett, tehát telítve bizalommal és örömmel
nézett a jövő elé.

Mikor Budapesten kiszállt, mintha egy pil-
lanatra felélt volna az utasok között az a fia-
talembert, aki iránt oly hálásnak kellett lenni, de
aztán nem látta mégse. Valamit evett a vendég-
lőben, aztán hamarosan utja bezárlása a szem-
élyvonatra, amelyik utja céljához vitte.

Hatalmas rónaszagokon robogott át a vonat
jóval lassabb tempóban persze és olykor egészen
próbára tette Olly idegeit, aki különben is már
repülő szeretőt volt. Apró elszórt tanyák, leg-
először jászágok egy-egy niszéli fa és zsendülő
zöld vetés messzi, ameddig a szem ellát.

— Ez tehát, a híres Alföld — gondolta Olly
és nem látta csöppet sem romantikusnak. A nap
józanul sütött a tájra és veteményeket kapáló
asszonyok törültek izzadó homlokukat.

Még csak április eleje volt, de szokatlan me-
leg, különösen Ollynak, aki észak felől jött és
hegyvidékről.

A falyak mentén kis piszkos gyerekek inte-
gettek a vonat után és maroknyi kutyák ugatták
meg a vasköszönyt.

Hosszu, végtelennek tetsző három óra mul-
tán a kalauz végre azt a helységeket kiáltotta,
ahol Ollynak ki kellett szállnia.

— Dunalép öt perc!

*

Nem, Elizt nem lehetett összetéveszteni sen-
ki mással. Ahogy jött Olly elé, mintha a régi, régi
boldog idő közeledett volna... A következő
percében a két estvér egymást szorosan átkarol-
va zokogott.

Nyolc, hosszú esztendő után!

— Ollykám...

— Elizkém...

Eliz hol eltolta, hogy jobban lássa, majd is-
mét hevesen magához ölelte hugát. Újra meg
újra hevesen összecskolták egymást, nevetve,
sírva, végül csupa nedves lett az arcuk.

A kis állomáson, már egész hánéző csoport
állta körül őket. Eliz magára eszmélt. Zsebke-
ndőjével nevetve törülte meg maga, meg a huga ar-
cát:

— De hát menjünk már.

Karonfogta Ollyt, mialatt János bácsi az öreg
parádékos kocsis a kocsiba tette a bőröndöket.

— Haj, de szép egy lány az Eliz kisasszony
huga, — mondta János bácsi, mialatt a lányok
a kocsiba szálltak.

Eliz nevetett:

— Te persze nem érted mit mond János bá-
csi — mondta hugának.

Olly mosolyogva fordult János felé:

— Nem tudom matyaróm — mondta.

Eliz meglepetten nézett rá és kacagva ölelte
meg:

— Látom, komolyan fogad fel az életet —
mondta. Ámbár ezért, a pár szótárból bemagolt
szóért, talán tulzott is volt ez a dicséret.

A Hetény-kastély nagy parkkal volt körül-
véve és frontjával a szembe levő Zalán kastély-
ra nézett. A két kastély között széles országút
terült el és a Zalán-kastély parkja egészen a
Dunapartig nyúlt le.

— Most előbb hozzám jössz, megmosdász, ki-
beszélgetjük magunkat és aztán átvezetlek a Za-
lán házba, ahol otthonod lesz.

(Folytatás következik.)

NYILT-TÉR

Önkéntes árverési hirdetmény

1930. január 15. napján d. u. 4 órakor
Dr. Wilhelm Jenő ügyvédi irodájában önkéntes
árverésen eladatik a szuboticei 120. számú telek-
könyvi betétben foglalt I. kör, Paje Kujundzica
ulica 13. szám alatti földszintes modern lakóház.
Közelebbi feltételek megtudhatók fentnevezett
ügyvédi irodában (Karadžiceva ulica 10. szám,
Bárányköz). Telefon 92. alatt.

Figyelmeztetünk mindenkit, hogy vejemnek,
illetve sógoromnak, Szűcs János szerelőnek sup-
ljaki lakosnak reánk való hivatkozással kölesont
ne adjanak, mert azt meg nem térítjük.

Supljak, 1930. január hó.

Özv. Jaksza Simonné és
Veacseryné Mátvás

Menyasszonyi kechengyék,

férfi, női és gyermek-fehérműek mérték szerint.
Agy- és asztalműek. Pizsamák. Orvosi köpenyek.
Bécsi szabás! Kézi himzés!

Izléses, tartós, olcsó!

Tegyen próbarendelést

Pollák Leó fehérműgyára

Senta (Bačka)

Szamos köszönet- és elismerőlevél

Minden vevőt meglátogatunk!

Kérjen árajánlatot

A hatóság

véglegesen engedélyezte
az ajándék csokoládé
árusítását

Legelőcsőbb
Legszebb
Legmegbízhatóbb

Ladás-áru 1200 darab töltött nagy
csokoládé 120 drb aján-
dék, 4 óra, 1 kendő, 1 drb 6 személyes servise
és 114 darab szép ajándék

Dobozos-áru 300 drb csokoládé
20 ajándék, 2 óra
18 szép ajándék

REKLÁM ARAK

SCHÄFFER RÓZA SUBOTICA

Vezetékpiselő: Radó Gyula, Szubotica
I., Jelaciceva ulica 3.

A vajdaságiak kedvelt találkozóhelye
BUDAPESTEN a

KÖZPONTI SZÁLLODA

VII, Baross-tér 23

a Keleti pályaudvarnál

Teljesen ujonnan berendezett
kényelmes családi ház.

Központi fűtés, hideg-meleg víz.

Mérsékelt polgári árák.

A Bácsmezei Naplóra való hivatkozással

20% engedményt kap

Testvérvállalat

OSTENDE KAVÉHAZ

Tulajdonos: GROSZ ÖDÖN

Ne nősüljön „DOMUS“-BUTOR nélkül, melyek átköltözés miatt mélyen leszállított árakon nagy választékban kaphatók „Domus“ Bernát Pesnig cégnél NOVISZAD Željeznička 105

Elektro és autogén-heggesztő műhely

Darabos Lajos Beograd
Kralja Aleksandra ul. 69

11052

Autótulajdonosok figyelmébe

Ingyen nem, de a legolcsóbban vállalom a vulkanizációt! ajánlom vulkanizáló műhelyemet. Javítások 50 % al olcsóbban az eddiginél. Hő- és sűrűgummicipők javítása. Gép- és lakatosmunkákat, technikai szereléseket, vízvezeték- és esőtornázást vállalom. Javításokat azonnal és pontosan eszközölök.

Braun László, Noviszad
Futoški put 7. (az udvarban)

Tražimo komptoaristu

za bankovni zavod u ovećem slavonskom mjestu. Po mogućnosti znanje madjarskog i njemačkog jezika. — Bankovna praksa nije preduvjet. Nastup odmah. Ponude s referencama pod „Komptoarista 4044“ na Jugosl. Rudolf Mosse d. d. Zagreb, Zrinjski trg 20

240

Szőlőoltványok
amerikai alapra oltott, először legjobb minőségben dugóterezettel, gyökeres és szára vadvezetők minden fajban, valamint nemeseit 2-3 éves gyökörök és rösszák megrendelhetőek.
Sévár László
mintaszőlő és szőlőoltvány telepről
Petrovaradja (Majur) Postafiók 17
Lerakét Bakacseva úlla
Arlegyék hívátra ingyen!

KINTORNA

A szórakozott professzor (magában): Itt az erőnyóm, itt az utitáskám, semmit sem felejtettem otthon, tehát nyugodtan mehetek.

Szerelmes: Hogyan vághatt le egy fűrtöt Elza kisasszony hajából, anélkül, hogy ő észrevette volna?
Szoba'edny: Akkor vágtam le, amikor nem volt itthon.

A főnök felesége: Talán a titkárnő tudja, hogy hova ment a férjem?
Boy: Természetes, hisz vele ment.

Fiatal leány: Ki szeretném ezt a könyvet cserélni; az anyám azt mondja, hogy nem nekem való.
— De a mama téved.
— Nem, nem téved. Végigolvastam a könyvet és tényleg nem nekem való.

Menyasszony: Miért ugat a maga kutyája mindig, valahányszor maga meg akar eszokolni?
Vélegény: Főtéknységéből. Ilyenkor azt hiszi, hogy feleségül akarom venni.

Molnár Ferencről írja a berlini Tempo ezt az anekdotát: Jőbarátja kéri meg arra, hogy koronatanukéit menjen el egyik pörének tárgyalására. Molnár tiltakozik. Tulkorán kellene felkelni, hajnali kilenc órákor. De semmi sem segít. A tárgyalás napján barátja könyörtelenül kihuzza az ágyból. Molnár ámulva áll meg az uccán és a munkába siető emberek mutat:
— Te, ez mind tana?

Fix: És magát nem bántja az, hogy a felesége mindig olyan rosszkedvű?
Bruzsalta: Nem, mert, ha jökedve van, akkor mindjárt énekelni kezd.

Mindennemű LŐTT VADAT

nyulat, fűcánt, foglyot, őzet, vaddisznót, szarvast

Veszek

ab feladóállomás

Nagyobb mennyiség átvétele a helyszínen történik

E. VAJDA

vadnagykereskedő

Čakovec - Medumurje

Táviratcim: Vajda Čakovec

Tel: fonszám: 59, 60, 3 és 4

11044

O. & K. BILLENŐ KOCSIK

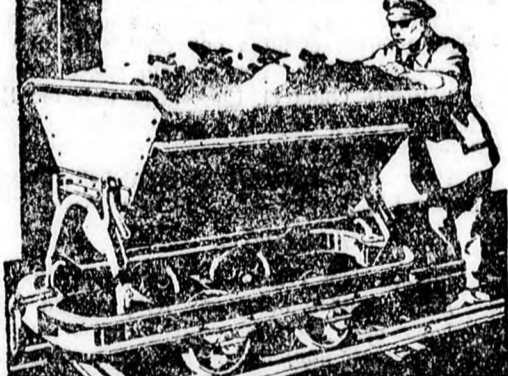
szilárdak és praktikusak, nagyon könnyen futnak, O & K. görgős csapágyakkal

E egyszerű és biztos tekerőgörgős szerkezettel

Szabadalmazott biztonsági kapcsolóval és minden egyéb kitűnően bevált szerkezeti alkatrészszel

Több százezer

kocsi sokévi használatban 1909

ORENSTEIN & KOPPEL R. T.

Zagreb, Samostanska 2/II — Tel. 50-64

Akar-e reumájától, csuzától meg-szadulni?

Puó és nyílaltó végtag- és izülettí fájdafrak, megdagadt végtagok, elgöbült kezek és lábak, viszketős, nyílaltó: az egyos toatrészekben, sőt gyakran még a szemnyengeség is a reumatiku- és a csuzos fájdafrak következménye szokott lenni, amelyeket meg kell szüntetni, mert különben a betegség még jobban elharapódzik.

Ajánlok Önnek

egy gyógyító, meggyavó, az anyagcserét és a kiválasztást előmozdító folyadék, tehát nem valami egyszerűes vagy titkos gyógyszer, hanem egy olyan szer, amelyet a jószágos anyatermészet adományozott a beteg emberek gyógyítására.

Bárkinek ingyen próba!

Írjon még ma nekem és az összes államokban felállított lerakataim utján teljesen ingyen és bérmentve kap egy próbaküldeményt a megfelelő utasítással együtt. Ennek alapján Ön is meggyőződhet ennek a szernek ártalmatlanságáról és gyors hatásáról.
August Märke, Berlin Wilmsdorff, Bruchseilerstrasse Nr. 5 — Abt. 28

»TRETORN«

naponta 30.000 pár

sár- és hócipőt

állít elő, amelyet millió és millió ember hord a legnagyobb meglepéssel.

Vegyen

Ön is még ma

»TRETORN«

sár- és hócipőt, mert ezek a legjobbak

LIFKA-MOZI

Hétfő-kedd-szerda

Metro zsurnal

Legujabb bel- és külföldi világesemények filmen

Az amerikai Pathé gyár kiváló alkotása

Vörös bélyeg

Dramai attrakció. Rendezte James Cruze

Főszereplők:

Nina Quaterno, Gustav Seiffertz

LEVELEZÉS

Dalmatinac, star 80 godina, namešten, ovde nepoznat, poseduje 180.000 dinara, zeli poznanstvo gospojice do 23 godine za pohadjanje kino, i da bi poucava majdarski i prijateljstva radi. Ponude na upravu lista pod brojem 428. 428

HÁZASSÁG

Sebestyén Imre törv. bejegyzett irodája Budapest. Király utca ötvenegy legdiszkrétebben eredményesen közvetít házasságokat. (Válaszra 4 dinár bélyeg küldendő). 185

Árvaleány vagyok, ismeretség hiányában ezután keresek összeköttetést komoly nősülendővel. Hozományom részben ingatlanban, részben készpénzben négyszázezer dinár. Címem: fényképem elküldi Sebestyén, Budapest, Király utca ötvenegy. 188

Boldog házassághoz is kell pénz. Vegyen Gyetvainál sorsjegyet, biztosan nyer. 14116

Negyenkilencéves asszony saját házzal, földdel, szőlővel házasságot kötne 55-65 éves férfival, aki szintén megfelelő készpénz- vagy ingatlanvagyonnal rendelkezik. — Leveleket Nyugodt házasság jellegűre a kiadóba kérek. 376

Nagyobb iparvállalat tulajdonosa Gorenjskóban, a drávi bánóságban, középkoru, egyedülálló, szimpatikus megjelenésű, keresi jóliszuált nő, esetleg övegy ismeretséget házasság céljából. Leveleket Dobor suprugi jellegűre Jugomosse, Zagreb, Zrinjevac 20 címre kér. 365

FOGLALKOZÁS

Kifutóelőny felvétetik Petrogradska ulica 17.

Pincérügynökség keres és elhelyez mindennemű kávéházi, szállodai és privát személyzetet. Freudfeld Vilmos ügynök, Páncsová. 14465

Állást adok fixo és provizióra, akik foglalkozni akarnak közszolgálati cikkek eladásával, jelentkezni lehet egész nap 8 óráig este, Peič iroda Subotica, a vasut állomással szemben. (a kollekció és a katalóg átvételéhez szükséges 500 —1000 dinári kaució) 303

Ügyvédjelöltet, ki magyarul is tud, kezdő fizetéssel íródban alkalmaznak. — Dr. Tausz Fülöp, ügyvéd, Seki. 377

Gépirőző, aki a könyvelésben is jártas, felvétetik. — Ajánlatok: Univerzitas könyvkereskedésbe küldendők. 382

Iccót keresek, valamint egy koremai kimerő asztalt veszek. Cím a kiadóban. 406

Kifutófiút fölvesz Kramer menyasszonyi koszorúgyár, Sokolska ul. 1. 405

Vincellér, szakképzett, gazdaságban jártas, április 1-re állást keres. Cím: Radek Jánosné, Stari Bečei, Fürdő utca 22. 419

Gépirőző, perfekt szerb, akinek ügyvédi irodában nagy praxisa van, állást keres. Cím a kiadóban. 440

Ügyes szobalány, esetleg volt ápolónő jelentkeznek személyesen a kiadóhivatalban meg tudott címre, vagy írásban Komoly szándékú jellegűre. 438

Iccót, vagy társat keresek lícno pravoval azonnalra Kis Boszniában levő koremai részre. Budai Ferenc, Pluković major, Žednik. 431

VÉTELE-ELADÁS

Férszolt bakktűzfűtő 1 méter hosszban 100 mázsánként 1300 dinár, rozsburonyát métermázsánként 60 dinárért szállít vasöntvényekben Danilo Ivkov, Szepár (Bácska). 14821

Vasutállomással szemben levő ház, vendéglővel és szállóval eladó. Cím: Forrai, Hotel „Sumadija”, Veliki Bečkerak-Begej. 15122

Zephir, Rekord-fa és szentüzelésű kályhák, Elite-helyezések zománcozott, nikkelozott és fekete kivitelben kaphatók. Barzel vaskereskedés, Subotica. 10444

Fajnyalak kaphatók a királybregi faj- és haszonnyultelepen. 156

Eladó egy használt kredenc, teljesen jó pléhajtó és több más butordarab. — Cím a kiadóban. 14721

20%-os koronabónókat legmagasabb áron vásárol Pučka Sledionica, Osijek. 14860

20%-os koronabónókat legmagasabb napi áron vásárol Lederer Dezső, Sombor. 236

Félmiszerüzlet, jóforgalmu, jó jövedelemmel, más vállalat miatt átadó. Szükséges tőke 10.000 dinár. Bővebbet Madjarska ul. 13. 342

Keresek megvételre 500 méter vasúti sint. Steiner Béla, Velika Kikinda. 308

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vastagbetűs és almasó kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 dinár. Csak felbőlyegített jellegű leveleket továbbítunk.

Kérdésfelvetésekre válaszbélyeg mellékelendő

Házolad. Bánáti nagyközönség főterén levő házam nagy üzlethelyiséggel, szép úri lakással és mellékhelyiségekkel, üzletberendezéssel együtt jutányosan eladó. Cím a kiadóban. 380

Lakóház a belterületen 4 parkettás szoba, fürdőszoba és mellékhelyiségekkel, nagy kertes udvarral eladó. Cím a kiadóban. 423

Noviszadon, a Tiszvízelőtelepen új, teher- és adómentes családi ház szabad kézből eladó. Bővebbet a noviszadi kiadóhivatalban. 416

Orosz (1-2 évi lefizetésre is) eladó Palicra egy kényelmes családi ház 500 négyzetgöl telekkel, szép gyümölcsfákkal. Cím a kiadóban. 439

Weitzenfeld i Drug Szubotica

INTERURBAN TELEFON 192

Futószőnyegek, linoleumok, kárpitoscikkek, valamint lisztes-, korpás-, gabonás- és egyéb zsákok eredeti gyári áron óriási választékban.

Kérjen árajánlatot!

Fehér fogak

minden arcot vonzóvá és széppé tesznek, gyakran már a pompás üdítő Chlorodont-fogkrém egyszerű használata után. A fogak bedürszölés után gyönyörű életélesontányban ragyognak, még az oldalrészek is, különösen ha a tisztításhoz a külön erre a célra készített kezeses sűrűjű Chlorodont-fogkefét használjuk. A fogak közé szorult rotadó ételmaradékok, melyek a helytelen szájkezelést okozzák, ezzel a fogkefével naponta eltávolíthatók. Kísérjen meg egy kis tubus fogkrémet, melynek ára Din. 8.—. Chlorodont-fogkefék gyümölcs, hűlőgye részére (puha sűrűjű), orok részére (kemény sűrűjű). Csak kék-zöld színű csomagolásban „Chlorodont” felirattal valódi. Mindenképp kapható. — Ezen hirdetés mint nyomtatvány (nyílt borítékban) beküldés ellenében egy többszöri használatra elegendő próbátubussal ingyen szolgál: Leo-Werke A. G., rugosódvára vezérképviselete: Tzomice Zlatog, Maribor 11

Érdekl

Önt is az üzleti világ minden eseménye.

AZ ÜZLET

nevű közgazdasági lapból tájékozást nyerhet az üzleti világ eseményeiről.

Kérjen

ingyen

mutatványszámot a kiadóhivataltól Budapest, VI., Andrassy-ut 29

VÁROSI MOZI

Hétfő-szerda Kettős műsor

PORI

6 felvonás az afrikai őserdők életéből. A Gontard expedíció által készített film. Oroszlán, elefántválaszt — Rendezte: A. von Dungen

A parkettáncos

Szereplő játékok. — Főszereplők: Villy Frisch és Suzi Vernon UFA PROGRAM

Üvegcsokrány használt, jókarban levő, megvételre kerestetik. Klein cipész, a barátok temploma mellett. 413

Tojcsarnok, jóforgalmu, betegség miatt eladó. Vilsonova ul. 20. 424

Íróasztal és álló-íróasztal eladó. Sokolska ul. 18. 435

Cukrárszműhely berendezés darabonként eladó, mint sütőkemence, munkasztalok, márványasztalok stb. Kiss R., Subotica, Jelašićeva ul. 3. 426

4 karn elvált-lámpa minden elfogadható áron eladó. Trumbićeva ulica 18. I. c. 434

Jóforgalmu búfi és élelmiszerüzlet berendezés miatt azonnal eladó. Bővebb felvilágosítással szolgál a tulajdonos: Kócsi Péter, Veliki Bečkerak, III. kültelep 45. sz. a rámpán tul. 432

KÜLÖNFÉLE

Hotel „Amerika” Szenán tisztá szobák, jó koszt, legjobb italok. Férdo minden nap. 14823

A szépség hatalom, a szépség siker! Szeplo és májfolttal ellen használjon Kovács-féle nagyenyedi arkenőcsöt és borax-szappant. — Kapható mindenütt. Főlelőket: Hercul-drogéria, Subotica. 3101

Kiadó lakások Szomborban. Azonnalra: Apatinška ulica 4. szám 2 szoba, konyha, éléskamra havibér 400 dinár, Dalmatinška ulica 3. szám 2 szoba, konyha, éléskamra, havibér 400 dinár, február 1-re: Bezdanski put 30. szám alatt 3 uccai szoba, konyha, éléskamra, havibér 300 dinár, Bezdanski put 30. szám alatt 3 udvari szoba, konyha, éléskamra, havi bér 500 dinár. Garázs a város központjában, havibér 150 dinár. Bővebbet Lederer Leonál, Szombor. 15287

A dohányzás teljes vagy részleges leszokására orvos által ajánlott Alupapasztilák legjobban beváltak. Dobozonként 30 dinár. Postai szétküldés: Blum gyógyszerár, Subotica, főpostával szemben. — Kapható gyógyszerárakban, drogeriákban. 11070

Butorozott szoba fürdőszoba és konyha használatlalt magános nőnél magános nőnek kiadó. Cím a kiadóban. 316

Modern költőnkönyvtár állandó könyvujdonságokkal előfizetés egy óra 15 dinár, naponta egy könyv kapható. Neumann könyvkereskedésben, Subotica, Karadjordjev trg 12. 214

Különbejárta butorozott szoba kiadó VII., Hadziceva ulica 4. 290

Pókságt bérelnek Vojvodina területén. Ajánlatokat Löbl Sándor Noviszad, Nemacka 19 címre kérek. 420

Éjjeli mulató, elismert jóforgalmu, kiadó. Topnička ul. 8. 401

Kiadó 2 raktár- és pincehelyiség. Agina ul. 7. 418

Értesitem igen tisztelt vevőmet, hogy cip szűletemet január 15 én Sokolska ul. 3. sz. alá közvetlen mellettem levő házba helyezem át Petró Károly cipésmester 7.

2 mázsáros- és hentesüzlet elbőlyözés miatt sürgösen kiadó. Mić Etel, Bajsa. 411

Pénzkecsönök

földbirtokok és házakra, rövid és hosszú lejáratlalt olesó kamatra legkisebb költséggel, gyors lebonyolítással. — Ingatlanok vételre és eladása Rónai Dija bank és bizományi üzlete által Subotica, Uri Kaszinó épületében. 407

Beltéren 1 nagy pincehelyiség azonnal kiadó. Cím: Jugovíceva 34. 404

MODERN

url- és hálószoba, konyha és előszoba, csúfúrók stb. elköltözés miatt jutányos áron eladó Bővebbet REICH Ciril Metod trg 3.

Lakást keresek május elsejére, 3 vagy 4 szobás, mellékhelyiségekkel földszint, lehetőleg Knez Mihajlova, Karadžićeva, Zmaj Jovanova ulicán vagy közelében. Cím Ernest Fischer Subotica, Karadžićeva ulica 26. 436

Butorozott szoba villanyvilágítással a gimnázium közelében kiadó. Petrogradska 17. 432

Borbélyüzlet Vojvoda Putnika trg 14. sz. szemben a vasutigazgatósággal, február elsejétől kiadó. Érdeklődni Miladinović ügyvéd irodájában. 433

Ha reumájától szabadulni akar, használja a világszerte elismert póstyáni iszapot. Kapható gyógyszerárakban és drogeriákban. Postai szétküldés Blum gyógyszerár, Subotica, főpostával szemben. 11070